www.novybydzov.cz

Novobydžovský zpravodaj

ročník XXXII. číslo 4 srpen 2005 15 Kč

V ČERVNU JSME OSLAVILI 700. VÝROČÍ ZALOŽENÍ MĚSTA

NOVOBYDŽOVSKÁ

POUŤ 2005

VÍTEJTE NÁM!

Jistě každý, kdo srdce má,
občas do rodného místa spěchá,
aby zde pookřál, vzpomínky z dětství si oživil,
nových sil k dalšímu životu nabral
a tak se svým domovem zůstával.

Vy, krásné doby mládí, zmizely jste
a v duši zbyly jen blažené vzpomínky.
Co všechno vystupuje na práh vědomí!
Dětské taškařice a hry, různé příběhy školní,
blahé i trudné události rodinné
i vzpomínky milostné.

A to vše uvědomíme si při návštěvě míst,
kde jsme své mládí prožívali,
kde základy k povolání kladli.
A což teprve příbuzní a řádka známých?
Najednou, se všemi, chceme se potěšit!

Proto vítáme Vás,
kterým bylo naše město kolébkou!
Vítáme i Vás, kteří máte naše město rádi!
Všem Vám, drazí přátelé,
vřele tiskneme ruce a přejem zdraví,
co nejpříjemnější pobyt
a vzpomínky na lidi milé
a abyste se k nám znovu a vždy rádi vraceli.

Názory občanů

Anketu občanů jsme uskutečnili ve spolupráci s novobydžovským gymnáziem. Studenti se dotazovali návštěvníků městského úřadu ve volných chvílích mezi měřením čekací doby v rámci projektu benchmarking státní správy a samosprávy měst ČR. Odpovídalo celkem 277 občanů. Odpovědi určitě stojí za zamyšlení. ***Zajímavostí také je, že 57 % dotazovaných čte alespoň občas Novobydžovský zpravodaj (a to musíme vzít v úvahu, že dotazováni byli i občané z okolních obcí, které dění ve městě příliš nezajímá).*** Na otázky, co se ve městě líbí a nelíbí, dotazovaní volně odpovídali a odpovědi se různily. Proto v přehledu nejsou odpovědi, které získaly 1 až 4 hlasy.

Marcela Česáková

Výsledky ankety

Domníváte se, že by město mělo věnovat více pozornosti rómské otázce?		
ano	152	54,9 %
ne	92	33,2 %
nevím	33	11,9 %
Navštěvujete městské webové stránky?		
ano, pravidelně	23	8,3 %
ano, občas	43	15,5 %
ne	183	66,1 %
nevím, že existují	28	10,1 %
Čtete Novobydžovský zpravodaj?		
ano, pravidelně	66	23,8 %
ano, občas	89	32,1 %
ne	107	38,6 %
nevím, že existuje	15	5,4 %
Co se Vám líbí ve městě nejvíc?		
náměstí	69	24,9 %
holky	26	9,4 %
sportovní areál	24	8,7 %
nic	23	8,3 %
restaurace	16	5,8 %
Matrix	15	5,4 %
radnice	15	5,4 %
park	10	3,6 %
divadlo	8	2,9 %
kluci	8	2,9 %
neví	8	2,9 %
vše	8	2,9 %
kultura	5	1,8 %
muzeum	5	1,8 %
Co se Vám ve městě nelíbí?		
Romové	75	27,1 %
Montana	21	7,6 %
neví	21	7,6 %
nedostatek prac. míst	11	4,0 %
skatepark před panelákem	11	4,0 %
hotel Lev	9	3,2 %
nic	9	3,2 %
málo parkov. míst na nám.	8	2,9 %
Romové na lavičkách	8	2,9 %
Vietnamci	7	2,5 %
čekací doba na úřadech	6	2,2 %
psí výkaly	5	1,8 %
zničené chodníky	5	1,8 %

Odpovídalo 277 občanů.

Obřadní síň v novém

Již přes měsíc se mohou novomanželé těšit ze svatebních obřadů v nově opravené obřadní síni městského úřadu. Celková cena oprav dosáhla částky 1 453 681 Kč, přičemž 50 % ceny oprav parketových podlah se podařilo pokrýt dotací získanou v rámci regenerace památkových objektů. Po dobu rekonstrukce rada města schválila konání svatebních obřadů ve velké zasedací síni městského úřadu.

Práce na rekonstrukci obřadní síně byly zahájeny 4. června 2005 předáním staveniště firmě Elekro Mocek, která provedla nové elektroinstalace, pomocné stavební práce a vymalování prostor po skončení prací. Firma Dřevotvar Interiéry zajistila opravu parket, repasi stávajícího zařízení interiéru a výrobou a montáží zařízení nového, taktéž vyrobila a dodala nové dveře. Následně provedla firma Stavoterm úpravu rozvodů ÚT a výměnu topného tělesa ve vlastní obřadní síni. Montáž klimatizace zajistila firma METALCLIMA, rekonstrukci sociálního zázemí zajistil pan Tomáš Ouvin.

Obřadní síň byla předána bez vad a nedodělků 13 června 2005. Poděkování patří všem zúčastněným firmám, že realizaci zajistily včas do oslav výročí 700 let založení města Nového Bydžova, a to i přes některé organizační i technické problémy. První svatby v renovované obřadní síni proběhly dne 25. června 2005.

Dana Sůrová,
matrikářka, Organizačně-správní odbor

Antonín Vojta,
Odbor správy majetku města

Cyklotrasy na Novobydžovsku

Projekt na vyznačení cyklotras je již půl roku připravený, na realizaci však zatím chybí peníze. Problém je také domluvit se s okolními obcemi, jakým podílem budou na značení přispívat. Proto jsme se rozhodli projekt rozšířit o vybudování odpočinkových a informačních míst a spojit se s Mikroregionem Cidlina. Pak máme možnost požádat o dotaci z prostředků EU, z programu SROP. Šance je zde získat až 87 % nákladů. Předmětem připravovaného projektu je vybudování 23 odpočinkových míst pro cyklisty na Novobydžovsku a Chlumecku, doplněných o informační a orientační mapy, dále vyznačení cyklotras, vydání propagačních materiálů a map a také informační značení po Bydžově. Celkem projekt dosáhne výše 4 mil. Kč, je ale velmi náročný na administrování. Abychom vyhověli požadavkům programu EU, musí se město stát nositelem a realizátorem projektu a s okolními obcemi a oběma mikroregiony musí uzavřít téměř stovku smluv.

Zastupitelstvo našeho města udělalo první krok, schválilo realizaci projektu, partnerství s mikroregiony i obcemi Bydžovska a Chlumecka a překlenovací úvěr na období mezi přiznáním dotace a uvolněním prostředků z EU. K projektu se přihlásilo 20 obcí Bydžovska a zatím 3 obce Chlumecka. Náš úřad zajišťuje přípravu projektu, který bychom měli podat v září letošního roku.

Marcela Česáková

Prognóza vývoje počtu a skladby obyvatelstva Nového Bydžova do roku 2050

V minulém vydání Novobydžovského zpravodaje jsem Vás informovala o stavu romské komunity ve městě, která je nedílnou a významnou součástí zdejšího obyvatelstva. V tomto čísle uvádím tabulku předpokladu vývoje počtu celkové populace v Novém Bydžově a vývoje velikosti romské komunity. Tyto hodnoty jsou vypočteny podle střední míry projekce, nejsou podhodnocené ani nadhodnocené. Jedná se o odhad demografického vývoje podle skutečností známých v tomto čase. Není brána v úvahu migrace. Odhad byl proveden na základě předpokladů o vývoji plodnosti a úmrtnosti příslušníků romské komunity (Langhmerová a Fiala, Demografie) a demografického vývoje populace ČR (ČSÚ, 2005).

Rok	Počet Romů	Nárůst v %	Počet obyvatel NB	Nárůst v %	Podíl Romů na populaci NB v %
2005	319	0	7 123	0,00	4,48
2010	339	6,2	7 155	0,46	4,74
2015	358	12,3	7 168	0,64	4,99
2020	376	17,8	7 156	0,47	5,25
2025	393	23,1	7 109	- 0,2	5,52
2030	408	27,9	7030	- 1,3	5,80
2035	418	31,3	6 930	- 2,7	6,03
2040	426	33,4	6 816	- 4,3	6,25
2045	429	34,4	6 696	- 6,0	6,40
2050	432	35,3	6 567	- 7,8	6,57

Veškeré údaje, které jsem uvedla, směřují k jedinému závěru – Romům v tomto městě musíme věnovat maximální pozornost a podporu, ovšem nikoli represivními zásahy, které situaci ještě více vyhrotí, ale soustavnou a systematickou sociální prací, která podpoří zaměstnanost a vzdělanost Romů v tomto městě. Město připravuje ucelenou Koncepci prevence sociálně patologických jevů, jejíž hlavní částí je mimo primární drogové prevence práce s romskou komunitou. Koncepce bude připravena na několik let tak, aby sociální práce s Romy byla soustavná a navazující na jednotlivé aktivity Koncepce. Zastupitelstvu města bude tento materiál předložen ke schválení na některém z podzimních zasedání. Všem občanům, které „romská otázka" zajímá více, ráda zodpovím veškeré dotazy.

Daniela Lusková,
vedoucí Odboru sociálních věcí a zdravotnictví

Čekání na městském úřadě

Doba strávená čekáním, a to zejména na úřadech, patří neomylně mezi neproduktivní, nesmyslně strávený čas. Bohužel z pohledu z té druhé „úřednické" strany musím konstatovat, že ani na našem úřadě čekání úplně odbourat nejde. Jen je třeba najít optimální poměr mezi počtem úkonů a počtem úředníků. A to byl důvod, proč jsme se zapojili do srovnávacího projektu benchmarking a v rámci tohoto projektu měřili i čekací dobu, tedy čas, který občan musí strávit na úřadě, než se mu úředník začne věnovat. Měřilo se ve všech městech, která se zapojila, ve stejný čas (celý 3. týden v červnu) a stejným způsobem. Měření jsme zvládli jen díky pochopení ředitele gymnázia PaedDr. Šedivého a za pomoci studentů. Výsledek je příjemný. V porovnáním s velkými městy je na našem úřadě čekání téměř minimální, v porovnání se srovnatelně velkými městy je doba čekání nižší. V záležitostech evidence obyvatel, občanských průkazů, cestovních dokladů občan čeká průměrně do 3 minut, matriční záležitosti začne vyřizovat do 10 minut, na změny řidičských průkazů čeká průměrně 13 minut a záležitosti technických průkazů vozidel začne vyřizovat průměrně za 7 minut. Delší dobu čekají žadatelé o sociální dávky – 34 minut, na dávky pro zdravotně postižené a staré občany se čeká průměrně 7 minut. Nejvíce občané vyřizují svoje záležitosti v úřední dny, tj. v pondělí a ve středu, v neúřední dny se může stát, že úředníci plní svoje povinnosti mimo úřad a nejsou k dispozici k jednání. Nejméně lidí přijde na úřad v pátek.

Marcela Česáková

V minulém čísle NZ vyšel článek Marcely Česákové „Pieta u příležitosti 60. výročí osvobození". Na přání čtenářů přinášíme snímek Pamětní medaile udělené našemu městu za pomoc bojující Praze v době Národního povstání v květnu roku 1945.

ODBOR DOPRAVY

A je tu čas dovolených, čas odpočinku, čas doby sladkého nicnedělání a také doufám čas, kdy každý z nás ty své nervíky někam daleko zahodí a bude ve větší pohodičce. U nás na odboru dopravy jsou také dovolené, ale můžu vám slíbit, že čekací doby nebudou delší.

Jsem velmi rád, že platnost řidičských průkazů je již schválena, takže ty nejstarší řidičské průkazy, tzv. „růžové rozkládací" vydané od 1. 7. 1964 do 31. 12. 1993 mají platnost do 31. 12. 2007. Řidičské průkazy vydané od 1. 1. 1994 do 31. 12. 2000 mají platnost do 31. 12. 2010 a řidičské průkazy vydané od 1. 1. 2001 do 30. 04. 2004 mají platnost do 31. 12. 2013. Řidičské průkazy vydané od 1. 5. 2004 mají platnost již na 10 let. Díky tomuto prodloužení platnosti naštěstí hodně z vás již s výměnou řidičských průkazů nepospíchá, takže doba vydání nového řidičského průkazu se opět zkrátila do 20 dnů. Přesto vás všechny žádám, pokud váš řidičský průkaz není poškozen, znehodnocen nebo nedošlo-li ke změně údajů, s jeho výměnou nepospíchejte.

Chci vás informovat o jediné změně na odboru dopravy. Od 1. června 2005 vstoupily v platnost doklady o registraci vozidla, které mají působnost na území Evropského společenství. Stávající ORV (osvědčení o registraci vozidla, dříve OTP) budou používány do vyčerpání zásob. Já odhaduji naše zásoby do září a pak budeme vydávat nové doklady, které se nazývají Osvědčení o registraci vozidla část I. Kopie tohoto osvědčení je pod mým článkem. Místo současných technických průkazů se bude vydávat Osvědčení o registraci vozidla část II. Ale zásoba současných technických průkazů je do konce roku. Pro vás se nic nemění, správní poplatek zůstává stejný.

Na závěr mně dovolte, abych vám všem jménem celého odboru dopravy popřál co nejkrásnější dovolenou, hezké počasí, šťastnou cestu na místo vaší dovolené a hodně úsměvů a radosti.

Ivo Vaníček,
vedoucí odboru dopravy

REGISTRAČNÍ POKLADNY

Městský úřad Nový Bydžov, Obecní živnostenský úřad touto cestou informuje, že dne 3. 6. 2005 vyšel ve Sbírce zákonů zákon č. 215/2005 Sb., o registračních pokladnách a o změně některých zákonů. Tato norma stanoví způsob evidence plateb vedených fyzickými a právnickými osobami při provozovnání maloobchodu nebo hostinské činnosti na základě živnostenského oprávnění. Jednotlivé platby budou zaznamenány prostřednictvím pokladny, která bude umístěna v každém pokladním místě. Povinný subjekt vystaví a předá zákazníkovi, se kterým platbu uskutečňuje, pokladní doklad. V každém pokladním místě musí být viditelně oznámeno jméno, příjmení, obchodní firma nebo jiný název povinného subjektu, s uvedením adresy jeho bydliště nebo sídla, jeho daňové identifikační číslo a daňový kód pokladny a viditelně umístěno upozornění tohoto znění v minimálním formátu A5: „Zákon o registračních pokladnách ukládá prodávajícímu povinnost předat o provedené platbě pokladní blok vystavený pokladnou tohoto pokladního místa nebo očíslovaný paragon, popřípadě pokladní blok vystavený záložní pokladnou, v případě její poruchy."

Pokladní blok vystavený povinným subjektem obsahuje nejméně tyto náležitosti:

- jméno, příjmení, obchodní firmu, popřípadě jiný název povinného subjektu,
- adresu bydliště nebo sídlo povinného subjektu,
- daňové identifikační číslo,
- daňový kód pokladny,
- pořadové číslo pokladního bloku,
- rozsah a předmět plnění,
- jednotkovou cenu,
- částku celkem za jednotlivé předměty plnění,
- částku celkem k úhradě,
- datum a čas vydání pokladního bloku,
- ochranný znak.

Část druhá citovaného zákona v sobě obsahuje i změnu zákona o živnostenském podnikání.V § 31 odst. 17 je nově stanoveno:

„Podnikatel je povinen vydat zákazníkovi doklady o prodeji zboží a o poskytnutí služby, přesahuje-li cena částku 50 Kč. Na dokladu musí být uvedeno označení podnikatele obchodní firmou, popřípadě názvem nebo jménem a příjmením, a identifikačním číslem, datum prodeje zboží nebo poskytnutí služby, druh zboží nebo služby a cena, pokud zvláštní právní předpis nestanoví jinak."

Od 1. 7. 2005 budou tedy muset podnikatelé vydávat doklad o prodeji zboží nebo poskytnutí služby automaticky a ne až na přání zákazníka, pokud částka přesáhne 50 Kč.

Povinné subjekty budou muset zajistit evidenci plateb v souladu s tímto zákonem nejpozději do 1. 1. 2007. Zákon 1. července 2005, s výjimkou části čtvrté, která nabývá účinnosti dnem jeho vyhlášení. V příloze článku je celý zákon k dispozici a materiál MF k dokladu o zaplacení.

Ing. Martin Kořínek

SPORTOVNÍ HRY
KRÁLOVSKÝCH VĚNNÝCH MĚST

Dne 2. 6. 2005 se v Novém Bydžově konaly sportovní hry královských věnných měst. Turnaje ve volejbalu, florbalu a fotbalu se zúčastnila města Nový Bydžov, Dvůr Králové nad Labem, Polička, Vysoké Mýto, Trutnov, Chrudim, Jaroměř, Mělník a Hradec Králové. Díky vynikajícím výkonům našich sportovců a organizátorů (Dagmar Hladíková, Hana Kopecká, Marie Soukupová, Petr Mikšíček, Bc. Ladislav Bělík, Jakub Strnka, Veronika Rajmanová, Markéta Hrdinová, Jana Kandoussi, Evžen Schrieder, Ing. Martin Kořínek, Vladimír Suchánek, Lenka Orctová, Radek Černík, Radek Široký, Miloslav Kořínek a Ivo Vaníček) se tým Nového Bydžova umístil nečekaně na skvělém prvním místě v celkovém

pořadí, ke kterému mu pomohlo především absolutní vítězství ve volejbalu a fotbalu. Na druhém místě skončili sportovci ze Dvora Králové nad Labem a místo třetí vybojovali borci z Mělníka. Děkujeme sportovcům všech královských věnných měst za účast a budeme se těšit na příští rok.

Celkové pořadí her:

1.	Nový Bydžov
2.	Dvůr Králové n/L
3.	Mělník
4.	Jaroměř
5.	Chrudim
6.	Vysoké Mýto
7.	Trutnov
8.	Hradec Králové
9.	Polička

Veronika Rajmanová,
Organizačně-správní odbor

V poslední době se ozývají pisatelé některých článků a stěžují si na to, že jejich článek byl bez jejich souhlasu zkrácen nebo pozměněn. Stížnosti jsou jistě oprávněné, nicméně opravdu není v našich silách všem vyhovět. Zpravodaj se v podstatě vyrábí amatérsky, z nadšení těch, kteří ho připravují a s omezenými finančními prostředky. Je také potřeba vzít v úvahu, že počet přispěvovatelů citelně vzrostl a každá stránka je dotovaná z městského rozpočtu (v roce 2004 byla 1 strana dotovaná částkou 1 120 Kč). Proto požadujeme, aby články přispěvovatelů byly napsány v digitální podobě, přepis zajišťujeme jen výjimečně. Z prostorových důvodů šéfredaktor někdy přistoupí ke zkrácení článků. Odeslání korektorovaného článku zpět autorovi před uzávěrkou je možné též jenom elektronicky a po dohodě. Tímto se ještě jednou omlouvám všem, koho se naše organizační opatření dotýkají, zejména ing. Jindřichu Bradnovi, autorovi článků o historii studentských merend. Dopis ing. Bradny, kde opravuje chyby vzniklé opisem a redukcí z naší strany zveřejňujeme na webových stránkách města: www.novybydzov.cz.

Marcela Česáková

zapsáno v matrice

Narození
Tereza Holásková
Vanda Stěhulková
Robin Bajza
Natálie Krásová
Jana Jiránková
Milan Goroľ
Lucie Vondrušková
Karolína Ornstová
Sebastian Horák

Zlatou svatbu oslavili
Antonín a Anna Schnábelovi

Sňatky

Jakub Falta - Ludmila Krejčová
Ondřej Čihák - Radka Vokálová
Martin Pozler - Pavlína Pršalová
Robert Roušal - Iva Kubečková
Martin Šenk - Eva Žáková
Ctirad Biman - Lenka Rakouská
Boleslav Hruška - Lucie Pacovová
Marek Kožíšek - Gabriela Rámová
Dušan Hapujda - Jindra Mečířová
Martin Kment - Veronika Emanovská
Ladislav Slezáček - Jana Vlachová

Úmrtí

Bohumil Opřátko
Věra Staňková
Emilie Hudečková
Miroslav Matura
Jaroslava Havelková
Bedřich Čáslavský
Jan Marko
Miroslav Brabec
Miloslava Kernerová
Věra Matysová
Ján Horniaček
Josef Volejník

Zprávy z Jiráskova divadla

Vážení návštěvníci Jiráskova divadla, nadcházející divadelní sezóna v Jiráskově divadle bude dle mého soudu patřit k těm „nejnabitějším". Zčásti je to dáno zvyšujícím se renomé Jiráskova divadla a ochotou ze strany i těch nejprestižnějších českých souborů navštívit ho a zčásti zvýšeným výskytem mnoha zajímavých premiér v tomto roce. Abonmá na sezónu 2005/2006 zcela určitě již znáte, přesto si ho dovoluji opět uveřejnit. Rovněž bych vám rád nabídl výhled chystaných představení do konce roku, přičemž nikde není psáno, že k nim ještě nějaká nepřibudou.

Nezapomeňte také, že termín výměny abonmá se blíží. Je mi líto, ale ti z vás, kteří si do 22. srpna nestihnou abonmá vyměnit, o tuto výhodu přijdou a jejich místa budou nabídnuta do prodeje, kde na ně čeká mnoho zájemců. Proto tedy neváhejte. Od poloviny srpna bude pokladna Jiráskova divadla sice uzavřena, nicméně svá abonmá budete moci vhodit do připravené schránky a po 22. srpnu si bez starostí a v klidu vyzvednete nová.

Ještě jednou vám spolu se svými kolegy přejeme hezký zbytek prázdnin, příjemnou dovolenou a od září se na vás všechny těšíme.

Jiří Moravčík

ABONMÁ 2005-2006

Křehká rovnováha *(E. Albee)*
Brilantní hra o tom, jak lidé existují ve své společnosti a jak sami sebe klamou.
Hrají: Jana Hlaváčová, Hana Maciuchová, Petr Kostka, Zlata Adamovská / Eva Režnarová, Gabriela Vránová, Jaroslav Satoranský.
Agentura J. Svobodová

Třikrát život *(Yasmina Reza)*
Neobyčejně dráždivá groteskní komedie o úloze lásky v manželství. Hra o touze po tom, co nemáme, ale chceme a nikdy nemůžeme mít, hra o životě viděném jakoby pod lupou.
Hrají: Simona Stašová, Veronika Gajerová, Oldřich Vízner, Otakar Brousek ml.
Režie: Milan Schejbal
Divadlo ABC Praha

Nahniličko *(Jan Kraus)*
Komedie populárního Jana Krause je řazena mezi nejlepší české divadelní hry. Rej bizarních situací se v ní roztočí ve chvíli, kdy se svérázná česká rodina stane svědkem a posléze i účastníkem velkého byznysu.
Hrají: Ivana Chýlková, Eva Holubová, J. Kraus, Bohumil Klepl, Jan Hrubý, Eva Aichmajerová.
Divadlo Kalich

Dámský krejčí *(Georges Feydeau)*
Malá lež je mrzká, ale velká lež, to je umění! Bláznivá komedie v nastudování vynikajících herců Činoherního klubu Praha.
Hrají: Milan Mikulčík, Radek Holub, Mahulena Bočanová, Barbora Seidlová, Antonie Talacková / Zuzana Norisová, Anna Bendová, Jana Březková, Jaromír Dulava, Matěj Dadák, Kristina Farkašová, Markéta Řezáčová.
Činoherní klub Praha

Škola pro ženy *(Moliére)*
Neodolatelně komická a přesto dojemná hra slavného klasika. Ivan Řezáč v hlavní roli rozehrává neuvěřitelný rejstřík směšných i poloh velkého stratéga v lásce. Jedno z nejúspěšnějších pražských představení.
Dále hrají: Tereza Hofová, Stanislav Šárský, Viktor Limr, Apolena Veldová, Martin Sitta a Jan Vlasák jh.
Švandovo divadlo Praha

Veselé paničky Windsorské
(William Shakespeare)
Láska se nemýlí, mazaná žena taky ne, a tak o muži nemluvě všechno dobře dopadne. Rozšafná komedie, nejlaskavější veselohra z pera mistra Shakespeara, přímo zurčí jazykovým humorem, který pro nás jako vzácný drahokam vybrousil překladatel Jiří Josek.
Hrají: Jindra Janoušková, Jiří Kalužný, Romana Chvalová, Petr Dohnal, Zdeněk Rumpík, Jan Maxián j.h., Leopold Běhan aj.
Východočeské divadlo Pardubice

Josefina *(Vladislav Vančura)*
Česká obdoba Shawovy komedie Pygmalion ve zcela nové, velmi úspěšné muzikálové úpravě. Příběh Josefiny, která se z pouliční zpěvačky stává studentkou hudební konzervatoře. V inscenaci zazní řada dobových swingových šlágrů, ale i písně W&V, Suchého & Šlitra aj.
Hrají: Lucie Matoušková, Ota Jirák, Eva Reiterová, Miroslav Babuský, Petr Bucháček, Petr Mikeska, Petra Nakládalová, Martin Hrubý, Karolina Frýdecká aj.
Městské divadlo Mladá Boleslav

Elling a Kjel Bjarne aneb Chvála bláznovství *(Axel Hellstein)*
Skvělý komediální příběh dvou pacientů psychiatrické léčebny, kteří se vracejí do „normálního" života, s nímž ovšem nemají prakticky žádné zkušenosti. V hlavních rolích se představí bratři Vladimír a Michal Dlouhých.
Dále hrají: Vasil Fridrich a Lucie Stejskalová.
Divadlo Kalich

Cena abonmá: 1 400 Kč

Nahniličko

Připravovaná představení

Koza aneb Kdo je Sylvie *(E. Albee)*
Černá komedie o tom, co se stane, když se manžel zamiluje do kozy. V nekonvenční až šokující bilanci partnerského soužití odkrývají v sobě Albeeho hrdinové hlubiny, o kterých neměli dříve tušení. Přestože dramatik balancuje místy na hraně skandálu, vypráví smutné příběhy o lidské osamělosti a potřebě obyčejné lásky ve stále nenormálnějším světě. Jedna z nejúspěšnějších komedií české divadelní scény.
Hrají: Oldřich Kaiser, Dáša Bláhová, Jiří Lábus, Petr Lněnička.
Režie: Vladimír Strnisko
Bijásek Martina Dejdara
Termín konání: listopad 2005
Cena: 245 Kč

The Gin Game *(D. L. Coburn)*
Divák v této hře najde vše, čím sám denně žije – humor i smutek, malichernost i velkorysost. Blanka Bohdanová a Josef Somer nechávají diváka nahlédnout až na samé dno duše. Oba byli za své mimořádné herecké výkony v tomto představení právem oceněni Cenou Thalie. Jiráskovo divadlo bude poctěno návštěvou takových hereckých osobností.
Režie: Lída Engelová
Divadlo Viola, Praha
Termín konání: prosinec 2005
Cena: 200 Kč

Eva Pilarová
Vánoční koncert stálice české populární hudby.
Doprovází orchestr Milana Dvořáka.
Termín konání: prosinec 2005
Cena: 210 Kč

Představení pro děti

Kocourek Modroočko
(J. Kolář / J. Škapíková)
Nádherně poeticky laděný muzikál s písničkami, v němž ústřední postava – kocourek Modroočko – vypráví příběhy ze svého deníku. Děti se tak seznámí se spoustou postaviček ze světa zvířat. Kromě věrných přátel Modroočka, Kočky Zelenoočky a kocoura Bělovouse poznají i Krtka, Zajíce, ba i nebezpečnou Zmiji. Nakonec vše ale dobře dopadne a kocourek Modroočko najde svou životní lásku kočku Kiki.
Hudba a texty písní: Marek Eben.
Divadlo Špílberg Brno
Termín konání: 1. října 2005 od 15.00 hod.

Maxipes Fík *(R. Čechura / J. Šalamoun)*
Legendární postava Maxipsa Fíka poprvé ožívá na jevišti. V inscenaci se rovněž objeví postavičky známé z Večerníčků jako například Ája a její rodiče. Představení, které si získá zcela určitě srdce vašich dětí. A třeba i vaše.
Divadlo Špílberg Brno
Termín konání: 5. listopadu od 15.00 hod.

Jiří Moravčík

700. výročí založení města Nový Bydžov aneb Jak jsme slavili

Je tomu právě měsíc, co na náměstí dozněly poslední tóny dechových orchestrů z Novobydžovska, které uzavíraly pětidenní maratón akcí věnovaných našemu městu.

Myslím si, že každá věková kategorie si přišla na své. Již ve středu 15. června se uskutečnil v Jiráskově divadle slavnostní galakoncert pořádaný Základní uměleckou školou v Novém Bydžově. Ve čtvrtek 16. června OSLAVY pokračovaly představením brněnského divadla Klauniky, slavnostními fanfárami trombónového kvarteta z věže kostela sv. Vavřince a velkolepým ohňostrojem. (Masarykovo náměstí bylo plné diváků.)

V pátek 17. června patřilo náměstí už od rána mládeži z celého Novobydžovska. Patrony 131. studentské merendy byli panímáma – Veronika Saidlová, pantáta – Jiří Rejthárek (jaká to shoda náhod – jeho vzdálený příbuzný MUC. Stanislav Rejthárek byl pantátou merendy v r. 1888) a ceremoniář – Jan Kučera. Slovem celý program provázeli Petra Beranová a Luděk Smadiš.

Dopolední studentský program na náměstí přišla pozdravit i oficiální návštěva ze slovenského partnerského města Brezna, vedená primátorem Ing. Jaroslavem Demianem.

131. merenda byla zakončena v sobotu večer merendním plesem.

Vrátím se ještě k pátečnímu programu, odpoledne zástupci města, římskokatolické farnosti a studentů položili květiny u památníku na hřbitově. Večerní náměstí opět patřilo studentům, na „Merendním minifestiválku"se představilo sedm hudebních kapel. Vyvrcholením pátečního večera byla slavnostní premiéra klasické české hry se zpěvy v nastudování Divadelní jednoty Jirásek – J. K. Tyl: „Fidlovačka – aneb žádný hněv a žádná rvačka". Divadelníci tím oslavili své 100. výročí založení DJ Jirásek. Tři plně obsazená představení v Jiráskově divadle s nekonečným aplausem mluví za vše.

Sobotní den začal staročeským jarmarkem s doprovodným kulturním programem na náměstí. Celý tento den na podiu uváděli Zuzana Zmítková a Petr Kruliš.

Dopoledne se v městském muzeu křtila kniha promovaného historika pana Jaroslava Prokopa „ Nový Bydžov v proměnách staletí"– tento slavnostní akt provedl univerzitní profesor PhDr. Eduard Maur, CSc., vědecký pracovník Ústavu českých dějin Filozofické fakulty Karlovy univerzity v Praze.

Dlouho očekávaná chvíle nastala v sobotu odpoledne, kdy se před gymnáziem začal řadit slavnostní průvod. V čele studenti v dobových čamarách nesli nový městský prapor, který věnoval městu k příležitosti oslav 700 let jeho založení Promil PML a.s. Nový Bydžov, prapor doprovázela také děvčata v krojích a uniformovaná jednotka halapartníků šermířské společnosti ABBACA.

Dále jel v kočáře představitel města místostarosta pan Mgr. Bohumil Orel s manželkou a manželkou starosty, který byl v té době hospitalizován. Další kočár obsadili čestní hosté: Ing. Pavel Bradík – hejtman královehradeckého kraje, MUDr. Miroslav Ouzký – místopředseda Evropského parlamentu, Mgr. Anna Čurdová – poslankyně Parlamentu ČR a rodačka z Nového Bydžova, Ing. Jaroslav Demian – primátor města Brezna, Doc. MUDr. Karel Barták – senátor Parlamentu ČR, Mgr. Tomáš Hendrych – místostarosta Trutnova – zástupce Královských věnných měst.

Následující složení průvodu: hudba Podkověnka, mažoretky z Kopidlna, historická část – nejznámější postavy z dějin Nového Bydžova (od knížete Bedřicha až po Boženu Němcovou a Josefa Němce – viz samostatný článek), členové DJ Jirásek v kostýmech z „Fidlovačky", vlajková četa se studentským praporem, panímáma, pantáta, ceremoniář 131. merendy, pantáta 130. merendy, panímámy 128. a 129. merendy, spolky dobrovolných hasičů z Nového Bydžova a Humburk, sportovní složky a další...

Poté, co průvod došel na náměstí, byl zahájen slavnostní program. Nejdůležitějším okamžikem bylo žehnání městskému praporu, které provedli zástupci Římskokatolické farnosti v Novém Bydžově Mgr. Ing. Lubor Schlossar a Mgr. Marián Benko, a „zatloukání hřebu" do historického studentského praporu, kterého se ujali zástupci studentů a města.

Nedělní program začal v kostele sv. Vavřince slavnostní portifikální mší svatou, celebrovanou sídelním biskupem Mons. ThDr. Dominikem Dukou OP.

Jak jsem již uvedla na začátku tohoto článku, tato „ sláva" byla zakončena nedělním odpoledním koncertem dechových orchestrů na náměstí, který uváděl Jaroslav Hezký.

Za úspěšný průběh všech akcí pořádaných v rámci oslav 700. výročí založení města a 131. merendy je třeba poděkovat: výboru oslav, merendnímu výboru, zaměstnancům MěÚ, zaměstnancům Technických služeb, radním a zastupitelům, ředitelům škol, policii ČR, členům SDH Nový Bydžov a Stará Skřeněř, řadě dobrovolníků z řad obyvatel – zvláště pak manželům Hezkým, panu Petru Beranovi a dalším... (Neuvádíme další desítky jmen proto, abychom na nikoho nezapomněli.)

Za finanční podporu zaslouží velké poděkování: Královéhradecký kraj, Ministerstvo kultury, Promil PML a.s. Nový Bydžov, VAK a.s. Hradec Králové, LoStav spol. s r.o., Kněžičky, Prokeš s.r.o. Nový Bydžov, Natura DK, a.s., Nobys spol. s r.o. Nový Bydžov, ZEM, a.s. Zábědov, Petr Beran – PROBE, s.r.o., Miloslav Formánek, silniční motorová doprava Nový Bydžov, Jaroslav Bareš – Lužec nad Cidlinou, Agropodnik Humburky, 2 EL spol. s r.o., M-SILNICE a.s., Karel Haták – zahradní centrum, Ladislav Lemberk – dřevo-kovo, Langr – Vaníček – elektrozávod, Miluše Přibylová – pohřební ústav, VALSPED spol. s r.o., Jaroslav Ježek – brusírna skla, Miroslav Stejskal, Milan Výprachtický – kovárna, M.A.K., spol. s r.o., Břemus spol. s r.o., Stanislav Miška – Stavoterm, Jiří Saidl – voda–topení, RNDr. Věra Haltufová – lékárna, BL spol. s r.o., BOMAT s.r.o., Pneu servis – Jiří Havlík, TONAMO a.s. Pardubice, Vojtěch Pavel ...

K oslavám města se váží další kulturněspolečenské akce. Jedna z nich již proběhla začátkem července a to „Novobydžovský čtverec" – závody auto-moto veteránů, potom 15. října 2005 proběhne v Jiráskově divadle volba královny Královských věnných měst a v listopadu bude vernisáží zahájen „Výtvarný salón" královských věnných měst.

Zuzana Kučerová

SLAVNOSTNÍ PRŮVOD HISTORICKÝCH POSTAV

23. dubna 1186 – Starý Bydžov – první písemná zmínka. **Kníže Bedřich** (Jan Skalický) – právě on vydal listinu, která poprvé zmiňuje BYDŽOV. A byl to nynější Starý Bydžov. Od té doby uplynulo již plných 819 let.
19. června 1305 – KRÁLOVSKÉ MĚSTO.

Václav II. (Josef Vidra) s kancléřem (Pavel Klepač). Václav II. – to byl on, kdo vydal pro starobydžovský kostel listinu, první doklad o městě Novém Bydžově. Bylo to právě před sedmi sty lety. Nemocnému králi ale tehdy dobře nebylo – za dva dny nato zemřel.

1311 – **Jan Lucemburský** (Petr Malát) na koni s pážetem (Tereza Koblasová). Mladý král, nový pán města, který do bran slavnostně vjel 5. července 1311. Zatím přijel bez Přemyslovny Elišky. Ta mu od roku 1313 za deset let dala sedm dětí, mezi nimi i Václava, později nazývaného Karel. Písař (Jakub Štarman). Léta Páně 1311 byla založena Liber consciencie – Kniha svědomí. Jedině Staré Město pražské má o rok starší městskou knihu.

1325 – VARTENBERKOVÉ – poddanské město. **Beneš z Vartenberka** (Jiří Hruška) s pážetem (Petra Janoušková). Nevítali jsme ho s velkou slávou, i když za to vlastně nemohl. Pro dluhy Jana Lucemburského se v roce 1325 Nový Bydžov dostal do jeho rukou a poklesl mezi města poddanská.

1350 – **Karel IV.** (Jiří Drahoš) na koni s pážaty (Klára Matoušková a Tereza Trutnovská). Karel IV. – nejslavnější Čech, zastavil se u nás 1. října 1350 jen krátce, ale v pravém výklenku na radnice je od roku 1890 už trvale. On to ještě netušil, ale když přijel do Prahy, vážně onemocněl několikaměsíční obrnou rukou a nohou. Nemoc však nepovstala u nás.

1409 – **Čeněk z Vartenberka** (Jaromír Kubelka) s písařem (Václav Šust). Pro město 14. prosince 1407 vydal privilegium podobné královským městům, jmenovitě Hradci Králové, byl tehdy dobrou vrchností. V době husitské však přecházel z jednoho tábora do druhého – i dnes má své pokračovatele!

1441 a 1449 – **Jiří z Poděbrad** (Vojtěch Česák). V této době na slávu „husitského krále" teprve čekal. Byl u nás dvakrát na sjezdech šlechty, která se tu radila, jak zasáhnou proti rušiteli míru Janu Koldovi ze Žampachu. Bydžovští si Jiřího vážili – na průčelí radnice stojí vedle otce vlasti.

1516 – PERNŠTEJNOVÉ – poddanské město. **Vilém z Pernštejna** (Rostislav Kykal) s pážetem (Martina Přibylová). Jeho jasnost byla od roku 1516 novým majitelem Nového Bydžova. Nejmocnější pán rodu zubří hlavy, pán na Pardubicích, Litici, Potštejně, Rychmurku, Častolovicích, Rychnově nad Kněžnou, Brandýse nad Orlicí, Lanškrouně, Lanšperku, Holicích, Dašicích, Přelouči, ale i na Moravě – patřily mu Pernštejn, Plumlov, Prostějov, Tovačov a Kojetín. A všude vzorný pořádek v účtech a nové a nové rybníky.

1520 – starý židovský hřbitov – Rabín (Jan Müller) s chlapcem (Michal Skalický) a děvčetem (Iva Smejkalová). Za Viléma z Pernštejna si mohli Židé ve městě v roce 1520 založit židovský hřbitov. Tehdy byl za městem, nyní je vstup upraven proti sokolovně. Svaté pole s téměř jedním a půl tisícem náhrobků, po pražském a kolínském třetí nejstarší židovský hřbitov v Čechách.

1546 – **Ferdinand I.** (Miroslav Tupec) s doprovodem (Andrea Tučková a Kateřina Surová). Další korunovaná hlava, která se u nás 24. května 1546 cestou z Vratislavi přes Jaroměř zastavila. Přepřáhli koně a spěchali dál na sněm do Prahy a dále do Řezna.

1548 – VALDŠTEJNOVÉ – poddanské město. **Vilém z Valdštejna** (Karel Bodešínský) s pážetem (Jakub Šafařík). Z tohoto rodu vzešel slavný válečník Albrecht z Valdšejna.

1569 – KRÁLOVSKÉ VĚNNÉ MĚSTO. 6. ledna 1569 se Nový Bydžov vykupuje z poddanství. **Marie Španělská** (Vlasta Vidrová) s králem **Maxmiliánem II.** (Stanislav Horák). Vrchnost, která si přes třicet let mohla pochutnávat na bydžovských racích a bažantech, které jí měšťané kromě platů rok co rok odevzdávali. **Marek Bydžovský z Florentina** (Josef Hladík) se studentem (Martin Archalous). Nejslavnější z našich rodáků, několikanásobný rektor pražské univerzity, filozof, matematik, astronom, historik a kronikář. Díky němu především jsme se stali královským věnným městem! A studenti mu v místech rodného domu v severovýchodním rohu náměstí už v roce 1875 odhalili mramorovou desku.

1741 – student **Antonín Nejedlý** (Jan Štepina). Student filozofie z Nového Bydžova, který v akademické legii pomáhal bránit Prahu proti francouzským a bavorským vojskům. A zanedlouho potom naši studenti slavili a dodnes slaví svoje merendy.

1748 – **Rabín Mendel** (David Kosina) a krejčí Pita (Jan Pešl) s katem (Lukáš Vaníček). Slova soucítění a omluv za naše předky – proti těmto zinscenovali proces, protože vyznávali jinou víru. Skončili po hrozném mučení na hranicích. Byli poslední, kteří tehdy v našich zemích pro víru hořeli.

1751 – BYDŽOVSKÝ KRAJ. Krajský úředník (Josef Daniel) a žák (Iveta Suchánková). Nový Bydžov se stal sídlem kraje sahajícího od Krkonoš přes Vrchlabí, Jilemnici, Novou Paku, Jičín, Hořice, Nový Bydžov, Chlumec nad Cidlinou a Poděbrady až k Sadské. I když v roce 1748 bylo sídlo kraje přemístěno do Jičína, název kraje zůstal zachován až do roku 1850. V letech 1850 až 1960 pak byl Nový Bydžov nepřetržitě okresním městem. **V. Kl. Klicpera** (Tomáš Marek) a **Fr. Lad. Čelakovský** (Martin Holek) s tanečnicemi (Michaela Klozová, Michaela Vízková, Pavlína Ráslová, Lucie Libánská), účastníci bydžovských merend. V. Kl. Klicpera, budoucí dramatik, tenkrát mu v roce 1813 bylo teprve jedenadvacet let. Jaké bylo ranní koupání s chlumeckými děvčaty ve Starochlumeckém rybníku? Fr. Lad. Čelakovský, budoucí básník Ohlasů písní českých a ruských, když jako vychovatel na skřivanském zámku přijel ve čtyřiadvaceti letech v roce 1823 na merendu – jak máme rozumět slovům, že celou noc trávil v kole krásotinek, točil se, hrál, skákal a miloval až do unavení, ale nežal a nelíbal?

1848 – dva členové národní gardy (Richard Zábranský a Ondřej Pečinka). Slavní rodáci, doktor Josef Esop a architekt Alois Turek. I když v Praze na výzvědách byli jenom oni dva a ostatní členové gardy na ně čekali v Týnci nad Labem, aby odtud vlakem dojeli dříve, díky jim za statečnost. Bylo už pozdě a revoluce byla utopena v krvi. A tak se naši gardisté i s praporem vrátili z Týnce do Bydžova a do Prahy nedorazili.

Kdo se učil latině, zná větu: „Finis coronat opus" – „Závěr korunuje dílo." Spisovatelka **Božena Němcová** (Dana Hrušková) a její manžel **Josef Němec** (Petr Kebort), další ze slavných bydžovských rodáků. On to byl, kdo tehdy ještě němčící Bety Panklovou přivedl do české vlastenecké společnosti a tím nepřímo k rozsáhlé spisovatelské tvorbě. Ani Josef Němec nebyl bez literárního talentu – a co víc, byl čestný a odhodlaný vlastenec, který pro své přesvědčení zažil nejednu těžkou životní chvíli.

Historický průvod skončil. Byly v něm postavy z dějin Bydžova nejznámější. Desítky dalších významných osobností chyběly. A především nebyli tam ti, kteří v průběhu sedmi staletí žili svůj každodenní život, ať byli ve městě na výsluní či jen tak na okraji a ve stínu. Všem patřila vzpomínka, bez nich by město nebylo městem roku 2005. Přejdou léta, postupně z našich řad budou odcházet další a další a za padesát let v roce 2055, kolik z nás bude mít to štěstí slavit příští jubileum? Přesto život odešlých žije v potomcích a je to stopa, která zůstává přes řetězce generací trvalým a živým poselstvím i těm, co po nás teprve přijdou... (slova prom. historika Jaroslava Prokopa, který je autorem scénáře tohoto historického průvodu).

Občanské sdružení „Kultura na okraji“, Filmový klub v Novém Bydžově, Jiráskovo divadlo a klub MEKKA za spolupráce města Nový Bydžov a Technických služeb pořádají 4. ročník

Filmového a hudebního festivalu NA OKRAJI 25. - 27. srpna 2005 v Novém Bydžově

Filmové projekce v Jiráskově divadle:

Příběh o uplakaném velbloudovi *(B. Davaa, L. Falorni)*
Dům bláznů *(Andrej Končalovskij)*
Sedmá pečeť *(Ingmar Bergman)*
Hlas moře *(Alejadro Amenábar)*
Mléčná dráha *(Luis Buňuel)*
Ochranné zbarvení *(Krysztof Zanussi)*
Návrat *(Andrej Zvjagincev)*
Stádo *(Yilmaz Güney)*
Zrození motýla *(Monfžtabá Raeí)*
Klíč *(Ebrahím Forúzeš)*
Samsára *(Pan Nalin)*
+ další filmové delikatesy...

V klubu MEKKA promítání vybraných snímků z posledních ročníků festivalu dokumentárních filmů o lidských právech JEDEN SVĚT (www.jedensvet.cz), ozvěny FAMUFESTU, Mezinárodního festivalu dokumentárních filmů Jihlava a TECHFILMU!

The Legendary Pink Dots, Sparky Quano, Al-Yaman, Dlhé Diely, Dagmar Andrtová-Voňková, Dub-o-net, Asyl Akt a další...

V rámci festivalu: divadlo Miloš a Matěj, prodej knih a CD, čajovna, vegetariánské občerstvení, fire show, stanování zdarma a další atrakce.

ZAČÁTEK: ČTVRTEK 25. SRPNA V 17:00, VSTUP NA VŠECHNY TŘI DNY: 250 KČ

www.naokraji.cz • lyosphere@seznam.cz

Festival je organizován za podpory Asociace českých filmových klubů a za laskavého přispění Královéhradeckého kraje a Nadace Český literární fond, mediálním partnerem je Radio Černá Hora, Radio1, Český rozhlas a hudební server freemusic.cz. Děkujeme.

FESTIVAL NA OKRAJI PŘIVÁŽÍ KULTOVNÍ HUDEBNÍ FORMACE I FILMY

Letošní již 4. ročník filmového a hudebního festivalu Na okraji, který proběhne v Novém Bydžově již tradičně o posledním prázdninovém víkendu, je možno označit v několika směrech za výjimečný! Předně je to z důvodů „akumulace“ zahraničních interpretů a skupin, kteří se na festivalu představí.

Rád bych v této souvislosti upozornil především na britskonizozemskou formaci The Legendary Pink Dots, která si za čtvrt století koncertů po celém světe vybudovala bez nadsázky již kultovní pověst. Uhrančivě svůdná melancholická hudební směs, utkaná z vynalézavého zvuku syntezátorů, plačtivého vokálu frontmana kapely Edwarda Ka - Spela a neodmyslitelného hravého saxofonu Nilse van Hoornblowera se snoubí s prostorovým psychedelickým zvukem celé kapely. Pokud se tedy v hudebních análech traduje, že Pink Floyd byli „první ve vesmíru“, nutno podotknout, že The Legendary Pink Dots se tam vydali hned po nich a stále tam setrvávají...

Dalším, neméně zajímavým interpretem bude jistě japonský kytarista Sparky Quano, jehož citlivá kytarová hra v kombinaci s elektronickým základem dává vzpomenout na éterického ducha Mika Oldfielda nejen v promíchání hudebního zvuku, ale i prací s hudebními motivy a stavbou Quanových skladeb.

Sparky Quano po japonském turné, které absolvoval společně s americkou kapelou Sabot, přijíždí poprvé do Evropy. Jeho prvním vystoupením na starém kontinentě bude právě bydžovský festival!

A do třetice zahraniční host: slovenské duo Dlhé diely patří v současnosti ke špičce slovenské alternativní scény a nachází si cestu i na mnohá evropská pódia. Tvorba Dlhých dielov reflektuje dobu elektronickým podkladem, na které se vrství kytarové kličky Dana Salontaye a linky baskytaristky Šiny. Nicméně musím upozornit, že elektronický základ není jen jakousi marnotratnou manýrou, ale přímo uměleckým podkreslením opojné poezie Šiny, která tak ve výsledku vyvolává v posluchačích řadu obrazotvorných nálad a pocitů. Že jsou tyto podklady vytvořeny často netradičními postupy – např. synchronizací zvuku klapotu mláďat černých čápů – je jen milým bonusem...

Z hudebního dramaturgického plánu bych ještě rád vyzdvihl jednu z nejosobitějších českých písničkářek Dášu Andrtovou – Voňkovou. Hudba této svérázné umělkyně dalece přesahuje rámec folkové muziky. Její výrazové prostředky a zvláště originální a virtuozní způsob hry na kytaru zasahuje i oblast alternativního umění. Dáša kytaru škrábe, ťuká na ni, hraje oběma rukama na hmatníku, smyčcem – a ke všemu ve svých písních zpracovává často nepříliš optimistická, ale o to více magická témata lidových písní. Její koncert bude jistě nejen hudební, ale i vizuální lahůdkou!

Filmová část festivalu nabídne kromě dnes již klasických filmových děl od režisérů, jako jsou např. Ingmar Bergman, Luis Buňuel či Kryzstof Zanussi, i českému publiku málo známá a nepoměrně exotická díla z provenience turecké, íránské nebo palestinské kinematografie.

Společným mottem filmové sekce festivalu Na okraji je téma „Sebereflexe“ – subjektivně vykreslené pohledy na svět i filmové postavy, často silně autorsky poznamenané, v protnutí pohledů do nám odlišných kultur a životních

postojů. Po tématech předchozích ročníků, jako byla válka či mezilidské vztahy, je letošní téma „Sebereflexe“ jistým odklonem od spíše sociálně společenských otázek k rovinám subjektivnějším a duchovnějším.

Kromě již tradiční porce dokumentů z festivalu Jeden svět společnosti Člověk v tísni při ČT, které se budou promítat v sále klubu Mekka, budou letos filmové projekce rozšířeny o vybrané snímky z filmových festivalů Techfilm, Famufest a z Festivalu dokumentárních filmů Jihlava.

Na závěr bych rád upozornil na jednu z doprovodných akcí k festivalu Na okraji: v galerii Jiráskova divadla bude instalována charitativní putovní výstava „Chci ještě žít“ předního českého fotografa Jana Šibíka. Mnozí znají tohoto brilantního dokumentaristu především z působení pro časopis Reflex. Právě Šibík je iniciátorem projektu „Chci ještě žít“, když po celý rok dokumentoval nelehkou situaci lidí trpících AIDS v ukrajinské Oděse. Smyslem výstavy a finanční sbírky s výstavou spojené je získat prostředky pro regionální centrum AIDS v Oděse a použít je na zajištění dostatku léků, diagnostických pomůcek a kvalitní stravu, což mnoha pacientům prodlouží o mnoho let život a ostatním zmírní strádání v těžkých chvílích před smrtí.

Festival proběhne 25.–27. srpna 2005. Všichni jste srdečně zváni! Více info na www.naokraji.cz.

Lukáš Kadava

AUTOGRAMIÁDA IVONY BŘEZINOVÉ

Městská knihovna v Novém Bydžově připravila pro děti ze základních škol k 700. výročí města literární besedu s oblíbenou autorkou knížek pro děti Ivonou Březinovou.

Dne 16. června 2005 jsme pozvali děti ze základních škol na besedu se spisovatelkou Ivonou Březinovou. Jako překvapení pro diváky i samotnou autorku děti z divadelního kroužku při městské knihovně zahrály pohádku Princezna se zlatou hvězdou… a jak to bylo dál ze stejnojmenné knížky autorky.

Paní spisovatelka dětem přiblížila svou práci, vyprávěla jim o tom, jak vzniká knížka, děti viděly předsádku knížky, tiskové archy a také ilustrace. Děti se dozvěděly, jak dlouho trvá, než se knížka dostane ke čtenářům. Ukázala jim také rukopis své první knížky. Následovaly všetečné a zvídavé dotazy dětí.

Po skončení autogramiády zůstala paní Březinová s námi a s dětmi z divadelního kroužku v knihovně a povídala si s nimi o knížkách s tématem závislosti, které napsala pro starší děti.

Jedná se o trilogii Holky na vodítku: Jmenuji se Alice, Jmenuji se Martina a Jmenuji se Ester a řeší závislosti na drogách, hracích automatech a bulimii.

Paní Březinová byla dramatizací své pohádky velmi nadšená, pochválila děti za pěkný „divadelní“ výkon a nás za perfektní dramatizaci. Do naší kroniky nám napsala: „Moc děkuji čtenářům knihovny v Novém Bydžově, kteří mi poskytli nevšední zážitek – podle mé knížky Jak to bylo dál… zdramatizovali pohádku. A skvěle! Ráda za nimi zase přijedu.“

Dobroslava Strnková

POHÁDKA O POPELCE K 700. VÝROČÍ MĚSTA

Městská knihovna v Novém Bydžově připravila pro děti z mateřských a základních škol divadelní představení O Popelce v podání Evy Hruškové.

Dne 8. června 2005 jsme pozvali do Jiráskova divadla herečku paní Evu Hruškovou, která zahrála novobydžovským dětem pohádku s loutkami Jaroslava Doležala O Popelce. Popelka je adaptací klasické pohádky. Děti pomáhaly Popelce vybírat hrách z popela, tančily na plese s princem a zkoušely si Popelčin střevíček. Představení bylo provázeno krásnými písničkami Josefa Zámečníka. Děti se při pohádce dobře bavily a odcházely z divadla spokojené. Při odpoledním půjčování knih si děti vyprávěly, jak moc se jim pohádka líbila.

Dobroslava Strnková

Kniha o Bydžově

Konečně jsme se dočkali! I naše město má vydanou kompletní ucelenou knihu od nejranější historie až po novodobé dějiny. Jediným autorem výpravné, téměř 300stránkové publikace „Nový Bydžov v proměnách staletí“ je promovaný historik a ředitel městského muzea Jaroslav Prokop. Přehled dějin začíná nálezy neolitických nástrojů z konce 6. tisíciletí před naším letopočtem a končí rokem 1945, neboť dle slov autora „jde o příliš živou oblast, kde teprve větší časový odstup umožní, aby ji další historik mohl zachytit objektivněji“.

Knihu historik slavnostně pokřtil v městské galerii společně s univerzitním profesorem Dr. Eduardem Maurem za velké účasti příznivců v sobotu 18. června v den hlavních oslav 700 let od založení města. Prodej knihy byl pak zahájen autogramiádou v pondělí 20. června v novobydžovském knihkupectví Glóbus.

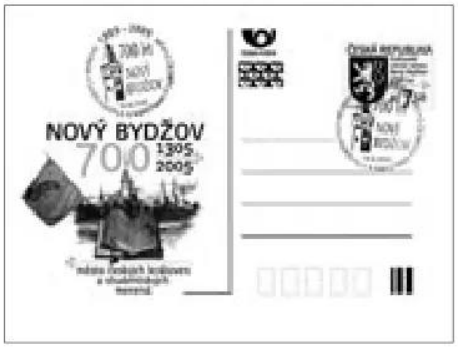
Kniha byla vydána v nákladu 1 000 kusů a dnes je již téměř rozebrána. Jen na městském úřadě si knihu zakoupilo více než 50 zaměstnanců. Nyní město uvažuje o dotisku knihy tak, aby byla k dostání v průběhu tradiční Svatovavřinecké pouti v polovině srpna.

Marcela Česáková

Bydžovští filatelisté se v Brně neztratili

V Brně se ve dnech 10.–15. května 2005 uskutečnila Evropská výstava poštovních známek. Na této výstavě, v zákulisí nazývané „malou světovou výstavou, se sešlo přes 400 filatelistických exponátů z celé Evropy a Spojených států. Již přijetí exponátu na tuto výstavu bylo pro filatelisty vyznamenáním, neboť byl přihlášen téměř dvojnásobný počet exponátů. O to více vyniká, že dva z přijatých exponátů patřily bydžovským filatelistům.

Na výstavě, kde byly vystaveny nejen legendární modré a oranžové Mauricie ze sbírky britské královny, ale i unikátní osmdesátiblok prvních novinových známek světa (modrých Merkurů) z pokladů Poštovního muzea v Praze či dopis nalezený v troskách poštovního úřadu v Hirošimě po výbuchu atomové bomby, zapůjčený Svazem německých filatelistů, se exponáty bydžovských filatelistů „neztratily“. Oba získaly „Velké stříbrné medaile“.

Klub filatelistů v Novém Bydžově, který v loňském roce oslavil 75. výročí své existence, sdružuje v současné době 13 sběratelů. Členové klubu se rozhodující měrou zasloužili o vydání příležitostné dopisnice (korespondenčního lístku) k výročí založení našeho města, příležitostné doporučené nálepky, nálepky APOST a také příležitostného razítka, jehož autorem je předseda klubu p. Langer (na obrázku dopisnice s příležitostným razítkem).

Členové klubu se scházejí pravidelně v neděli od 10 do 12 hodin v restauraci RIO a rádi zájemcům poradí nebo ocení přinesené známky nebo sbírky.

Jiří Šilhan

VÁCLAV TAUŠ – HLEDÁNÍ ...A NALÉZÁNÍ

Vašek (ročník 1983) je jedním z nejmladších bydžovských výtvarníků, z řady těch, které vám představuji na stránkách Zpravodaje. Už od dětství rád kreslí a své nejranější výtvarné pokusy vtěloval do dřeva u svého dědy v Cheznovicích u Rokycan. Vzpomíná si, že v šestnácti ho nuda vzešlá z dlouhého zápalu plic přivedla opět k intenzivnějšímu zájmu o umění, konkrétně ke kresbě uhlem. Asi před dvěma lety začal objevovat možnosti malby. Nejprve zkoušel akvarely, aby později přešel na olej. Přímé linie, záměrná neúcta k perspektivnímu vnímání prostoru, barevná přímočarost i zajímavé vrstvení ploch na některých jeho obrazech dávají tušit ovlivnění kubismem.

V současnosti pilně studuje všechny encyklopedie výtvarného umění, které mu přijdou pod ruku, nechává se inspirovat a hledá. Na hledání vlastního výtvarného projevu má ostatně při svém mládí určitě právo. Chce-li svůj talent dále opečovávat a rozvíjet, potom je to nezbytnost.

Od 10. prosince tohoto roku bude Václav vystavovat v Akademickém klubu v Hradci Králové. Kdo by měl zájem některé jeho obrazy vidět již nyní, ať si zajde do asijského bistra (bývalý mlíčák) – pár jich tam visí.

Já už teď přemýšlím o Pouťové výstavě 2006 v Jiráskově divadle, na které bych rád představil mladé bydžovské výtvarníky. Snad se mně podaří sehnat těch dobrých a nadějných co nejvíc. Vašek by tam – dle mého soudu – rozhodně neměl chybět.

Jan Skalický

Hromotluk, OKNO a Skřivany

Až do Skřivan došlapal redaktor Novobydžovského zpravodaje Jan Skalický za poznáním historie okolí Nového Bydžova. Ve Skřivanech patřilo jeho zastavení baroknímu zámku. Neopomenul připomenout, že tady na zámku působil jako vychovatel František Ladislav Čelakovský.

František Ladislav Čelakovský

Bylo to vždy o prázdninách v letech 1823 až 1828. Staral se o syny rytíře z Adlerfelsu, Petra a Gustava. Ve Skřivanech se Čelakovskému líbilo a uchvacovaly ho vzdálené Krkonoše, na které se díval ze svého pokoje na zámku.

„Krkonoše mám před oknem v nejpěknějším obrazu. Za zahradou dalekosahající lučiny, za těmi hory temně modré a teprve za těmi nebetyčné Krkonoše a uprostřed nich jako vládkyně Sněžka v barvách modrobělavých," píše Čelakovský v červnu roku 1824 ze Skřivan.

Ve Skřivanech se vznětlivý Čelakovský zamiloval. „Láska ta mne zde popadá silně za plíce," napsal příteli Kamarýtovi. Předmětem byla dívka Albína, které věnoval báseň Toužení po Bělince. „Krajina ta, ti dobří lidé zde a k tomu Ona – kdo Ona? Počkej maličko, jen mně dej dříve krajinu opsati. Znáš údolí, kde tichý zámek zdvihá hlavu vesele, kde ušlechtilost vládne a osud jemnou rukou blahovolně udržuje milostný svazek duší. Zde niva zelená, kde věrnost lidí..." píše příteli do Prahy.

V červnu roku 1828 působení ve Skřivanech ukončil. Pobyt přispěl k napsání literární satiry a pěti článků Literatura Krkonošská. Čelakovský je otiskl v časopise Čechoslav pod pseudonymem Marcián HROMOTLUK Kanárovic. A odtud i jméno časopisu, který už třetím rokem vychází ve Skřivanech. Je to občasník Obecní knihovny a právě nedávno vyšlo druhé číslo třetího ročníku. Časopis přináší řadu zajímavého čtení: Hromotlukovu Medardovu kápi, Hromotlukův kapsář a kalendárium. Lidé mají občasník rádi a pravidelně jej čtou.

Ale Skřivany mají ještě jeden časopis. Občasník OKNO patří klubu seniorů Skřivany. V podtitulu je i vysvětlení – Okno = Otázky, Klípky, Novinky, Odpovědi. Dva časopisy v jedné malé obci? Záslužná práce lidí, kteří oba časopisy dělají!

V druhém čísle Hromotluka je i zajímavé upozornění na další výstavu, která se bude konat od září v obecní knihovně. Představí se na ní malíř Jan Skořepa, rodák ze Dvora Králové, jinak žák vynikajícího malíře Zdeňka Buriana. Možná, že si někteří z čtenářů zpravodaje pamatují na výstavu, kterou jsem uspořádal v roce 1982 v kulturním středisku. Obrazy africké přírody, velká zvířata, to vše doplněné exponáty našeho společného přítele inženýra Josefa Vágnera, ředitele zoologické zahrady ze Dvora Králové. Sešli jsme se všichni na společné besedě na zahájení výstavy. Přátelství s Honzou Skořepou trvá a tak není divu, že právě ve Skřivanech oslavíme jeho výstavou „kulatiny". Jan Skořepa je oslaví 30. října. Ale už od září budete moci spatřit jeho nové obrazy z Afriky. Tak přijměte naše pozvání do Obecní knihovny ve Skřivanech.

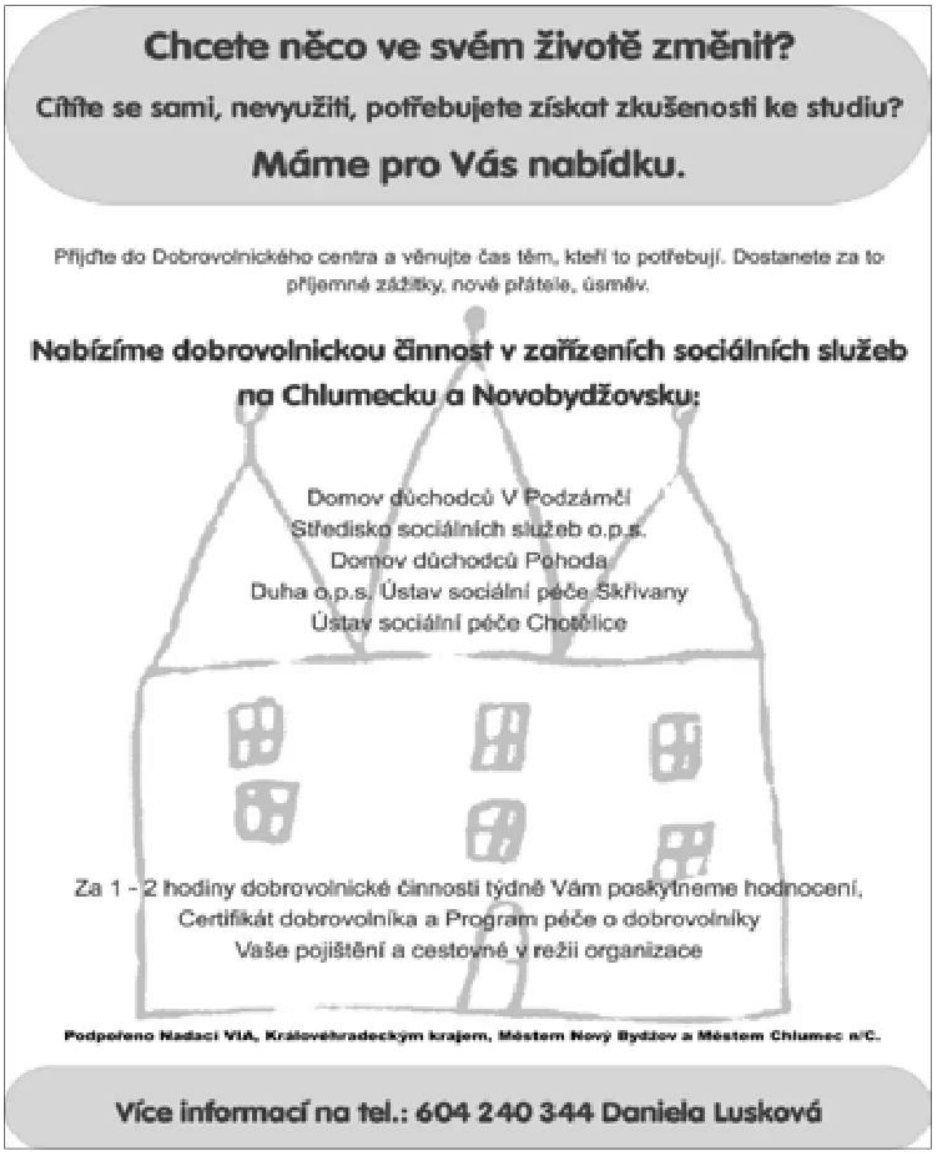
Jiří Malina,
knihovník Obecní knihovny ve Skřivanech

VE SKŘIVANECH SE OPĚT SOUTĚŽILO

23. června se v malebném areálu skřivanského zámečku konal další ročník integrovaných sportovních her. Kouzlo těchto klání spočívá v tom, že jednotlivá družstva nejsou složena jen ze schovanek zdejšího ústavu sociální péče, ale i všech zaměstnanců nebo rodičů či jiných rodinných příslušníků zde pobývajících děvčat. Navíc se letošního ročníku účastnili jako hosté chlapci a děvčata se zaměstnanci ústavů sociální péče v Chotělicích a Ráběch. Jednotlivé disciplíny nebyly žádná procházka růžovým sadem, zejména jízda na tříkolce nebo chůdy činily mně osobně, ale i dalším sportovcům-hostům značné potíže a leckdy se to neobešlo bez odřených kolen nebo jiných drobných šrámů. Každopádně jsme ve Skřivanech strávili krásný sportem nabitý den, který byl zakončen opékáním klobásek a několika kuřat. I když se našemu družstvu jako již po několikáté nepodařilo zvítězit, rád se mezi obyvatele tohoto zařízení jako bývalý člen civilní služby vracím a trávím s nimi alespoň několik málo hodin svého času. Děkuji proto vedení ústavu, že mi umožnilo se těchto her zúčastnit.

Ing. Martin Kořínek

Vínečko, vínko... (12)

MÝTY KOLEM VÍN

Vážení čtenáři, rád bych Vás seznámil s několika legendárními víny a mýty, které je obestírají po staletí. Neboť víno je staré jako lidstvo samo, provází nás od prvopočátku našich věků a jsem přesvědčen, že ani ve vzdálené budoucnosti tomu nebude jinak.

BERNCASTELER DOCTOR (Německo)

Stalo se tak ve 14. století, kdy arcibiskup z Trieru Boemund II. byl tak nemocen, že jeho lékaři mu již nemohli pomoci. Bylo mu tedy doporučeno poznati uzdravující a léčivou sílu vína z vinohradu Bernkastelu. Boemund II. rady poslechl a zcela vyzdravěl. I pronesl onu památnou větu, která dala základ legendě, jež učinila z tohoto vína nejdražší víno Německa: „Není lepší doktor než toto víno."

COMMANDARIA ST. JOHN (Kypr)

Již v záznamech starých 4000 let lze nalézti zmínky o tomto víně, zprvu nazývaném Nama, od století 12. pak Commandaria – víno templářských rytířů. Stalo se tak přesně roku 1192, kdy byl ostrov dobyt anglickým králem Richardem Lvím srdcem. Římský císař a český král Karel IV. se s tímto vínem poprvé seznámil na hradě Karlštejně, kdy mu jej daroval kyperský král Petr I. – tuto scénu známe z muzikálu Noc na Karlštejně, kde si krále Kypru zahrál W. Matuška.

EST! EST!! EST!!! DI MONTEFIASCONE (Itálie)

V roce 1111 se vydal německý biskup J. Fugger na cestu z Augsbruku do Říma navštívit papeže a setkat se s králem Jindřichem V., který právě u papeže pobýval. Na své dlouhé cestě ho doprovázel sluha jménem Martin, který dobře rozuměl vínu. Starý biskup byl velikým milovníkem dobrého vína, a tak se stalo, že nakázal svému sluhovi, aby jel před ním a v každé hospodě, kterou po cestě našel, aby se zastavil a ochutnal, jaké tam má hospodský víno. Pokud našel věrný sluha dobré, měl napsat křídou na vrata slovíčko EST, což znamená latinsky jest neboli vinum bonum est (tady je dobré víno k nalezení).

Věrný sluha jel napřed a před každou hospodou zastavil, víno ochutnal, a našel-li dobré, napsal na vrata slůvko EST! Našel-li velmi dobré, napsal EST! EST!!

Při projížďce vesničkou Montefiascone se objevilo na vratech jedné hospůdky třikrát za sebou EST! EST!! EST!!!

Biskup tam z koně sestoupil a přesvědčiv se sám, jaké tam na něj čeká v cínových kalíších lahodné štěstí, na papeže s králem rázem zapomněl a čtyři dny a noci u dobrého vína setrval.

Petr Doležal

O TOM, KTERAK SE KOHOUT KRÁLEM DRAVCŮ STAL

Kdysi ve stepi střední Asie vypustil člověk ošetřeného dravce, aby se vrátil zpět do přírody. Dravec však neuletěl, naopak se rozdělil s člověkem o právě ulovenou kořist. Tak nějak se pravděpodobně zrodil první sokolník na světě.

O šest a půl tisíce let později nachází malý kluk v Novém Bydžově zraněnou poštolku a stává se tak na celý život zaníceným nadšencem pro sokolnictví.

JAN KOHOUT se narodil v roce 1963. Po maturitě na střední škole stavební pracoval několik let v Praze. V roce 1992 otevírá v Novém Bydžově obchod s nábytkem. Po krátké přestávce se znovu vrací k sokolnictví, tentokrát

ale už i jako chovatel. Hozenou rukavicí je pro něj marná snaha mnoha sokolníků odchovat v zajetí ohrožený druh jestřába lesního. Vytrvalým úsilím se Honzovi podaří to, v co dlouhou dobu doufal – v roce 1999 odchovává, jako první v naší republice, tři jestřábí mláďata. Obdobné „kousky" se mu daří i v několika dalších letech.

A potom přichází rok 2004 a Honzův zatím největší chovatelský úspěch. Metodou umělého oplodnění zkříží jestřába lesního s káněm lesním. Tento zvláštní dravec je jediným exemplářem na světě (!) a právem vzbuzuje mezi odborníky nemalou pozornost. Nezbývá než Janu Kohoutovi popřát, ať tato rarita není poslední!

Jan Skalický

To je on - kříženec jestřába lesního s káněm lesním

EXKURZE DO PVE DLOUHÉ STRÁNĚ

Když jsem listovala magazínem MF DNES ze dne 19. 5. 2005, zaujalo mě téma s názvem „Divy Česka", mezi nimiž se objevila i PVE Dlouhé Stráně. Musela jsem se pousmát při představě výrazu v obličeji nezainteresovaných čtenářů, pozastavujících se nad článkem a tápajících, co vlastně ta přečerpávací vodní elektrárna je. Vždyť i já, studentka gymnázia, jsem hltala články, zabývající se touto tematikou, abych na školní exkurzi aspoň trochu tušila, o čem bude řeč.

Dnes už vím, že se tato elektrárna začala stavět v květnu 1978 a po osmnácti letech byla úspěšně uvedena do provozu, což je slušné, vezmeme-li v úvahu útlumový program na počátku 80. let, politickou situaci na jejich konci a ekonomický šok po převratu. PVE Dlouhé Stráně, ležící u obce Loučná nad Desnou u Šumperka, je také skutečný unikát. Nejen proto, že se pyšní třemi obdivuhodnými nej – největší reverzní vodní turbínou, největším spádem a největším instalovaným výkonem v ČR, ale je také z více než devadesáti procent české výroby.

Den strávený v Dlouhých Stráních pro mě byl příjemným zpestřením výuky. Cesta autobusem trvala tři hodiny, během kterých jsme si stačili prohlédnout přívětivou krajinu Jeseníků. Kousek před elektrárnou na nás čekal průvodce, během stoupání k cíli vyprávěl o stavbě elektrárny, do jejíž historie se bohužel zapsala úmrtí několika dělníků. Na vině většinou bylo, stejně jako tomu je často i dnes, nedodržení bezpečnosti práce. Ale to už jsme stáli u vrátnice. Za branou bylo vidět pár horských domků a vchod do tunelu. Musím přiznat, že kdybych nevěděla, kde jsme, elektrárna by byla to poslední, co by mě napadlo. Proto jsem se už těšila, co bude dál.

Hned, jakmile nás pan průvodce zavedl do tunelu, zaujaly nás kruhové obrazce po obou jeho stranách. Bylo nám vysvětleno, že tato díla pražských studentů medicíny mají zabraňovat projevům klaustrofobie. Po prohlídce vstupního tunelu následoval ještě jeden, teprve rozpracovaný, a pak velká provozní hala. Kromě její velikosti a spousty různých strojů, turbín a tlačítek, mě zaujalo osvětlení. Horní část stěn lemovala okna prosvícená zářivkami. Toto silné světlo vyvolávalo dojem světla denního, a ačkoli jsem věděla, že jsme několik metrů pod zemí, několikrát mě napadlo, jak je venku hezké počasí.

Z haly jsme zamířili do posluchárny, kde nám byl promítnut dokument o PVE Dlouhé Stráně. Dozvěděli jsme se, že horní nádrž, ležící ve výšce 1350 m. n. m., má objem 2,72 mil. m^3 a je s podzemní elektrárnou spojena dvěma přivaděči o délce 1547 a 1499 m. Dolní nádrž leží na řece Divoká Desná a s elektrárnou ji spojují dva odpadní tunely dlouhé 354 a 390 m.

Elektrárna plní 3 základní funkce – statickou, dynamickou a kompenzační. Nejdůležitější je zjevně statická, která spočívá v přečerpávání vody z jedné nádrže do druhé. Při přebytku elektrické energie, tedy hlavně v noci, se voda čerpá z dolní nádrže do horní. Ve špičkách je chod obrácený a vyrábí se elektrický proud. Přičemž z maxima jedné do maxima druhé fáze je elektrárna schopna přejít již za 100 sekund.

Nabiti informacemi jsme se těšili na prohlídku horní nádrže a větrné elektrárny na Mravenečníku. Pro nepřízeň počasí bylo ovšem to jediné, co jsme viděli, dolní nádrž, mlha a spousty sněhu, který nepolevil ani v půli května.

Ale přesto, že nám příroda neodhalila vše, co jsme chtěli vidět, byla návštěva Dlouhých Strání velmi zajímavá a poučná a všem ji doporučuji.

Eva Prajsová,
studentka 5. C gymnázia

Konec školního roku ve Sluníčku

Na přelomu měsíce května a června odjíždějí děti z naší Mateřské školy SLUNÍČKO na týdenní pobyt v přírodě. Již několik let ho trávíme v krásné krkonošské přírodě ve Strážném. Tentokrát byl ve znamení „indiánů". Jakmile si děti oblékly vlastnoručně ozdobená trička a čelenky, vymyslely své indiánské jméno, už byste je nepoznali. Při každé výpravě do přírody je čekaly hry, úkoly a spousta překvapení. Opravdová jízda na koni, nová indiánská slova, hledání indiánského pokladu. Nechyběl ani táborák, zpívání při kytaře a indiánská ukolébavka na dobrou noc. Program byl opravdu bohatý a zážitků ještě více.

A o pěkné zážitky není v naší mateřské škole nouze.

Nebylo to jiné ani na školním výletě. Trosky nás vítaly již z dálky, pak zámek Hrubá Skála a celé Hruboskalsko děti viděly jako na dlani. ŠŤASTNÁ ZEMĚ, cíl našeho výletu, zprostředkovala dětem nádherný pohled na Český ráj. Louka plná krásných dřevěných staveb, houpaček, prolézaček, horolezeckých stěn a skluzavek se stala opravdovým rájem i pro děti ze Sluníčka. Děti se nenechaly pobízet a vše vyzkoušely. Ani výstup na rozhlednu dřevěného hradu nebyl problém. I připravený program se dětem líbil. Čekala je výtvarná dílna, poznávací soutěže o přírodě a krásné loutkové představení. Na památku si každý nasbíral pár zrníček pravých českých granátů, která se třpytila na sluníčku podobně jako oči spokojených dětí.

Důkazem toho, že radost umíme nejen prožívat, ale i rozdávat, byla naše vystoupení v domovech důchodců v Humburkách i v Novém Bydžově. Holčičky se tentokrát proměnily v barevné pastelky, aby předvedly vystoupení z novobydžovské mateřinky. Přidaly několik písniček a básniček a nakonec zahrály pohádku o řepě. Spokojené úsměvy a potlesk babiček a dědečků nám byly tou nejhezčí odměnou.

Měsíc červen byl však i ve znamení sportu. Zúčastnili jsme se Olympiády mateřských škol, která se konala pěkném sportovním areálu za sokolovnou. Děti závodily v běhu, skoku, hodu do dálky a na cíl, jezdily na koloběžkách a formulích. Naše družstvo v barevných tričkách se „sluníčky" obsadilo krásné třetí místo.

Ještě lépe se nám dařilo na turnaji Fotbalový míč v Nepolisech. Po dvou remízách a dvou vítězných zápasech jsme obsadili první místo v turnaji.

Ještě nás čekaly výlety vlakem, delší vycházky do přírody. Nejodvážnější ve školce dokonce přespávali a už tu byl konec školního roku a s ním i slavnostní rozloučení se školáky. Opravdoví rytíři předávali dětem barevné šerpy s nápisem ŠKOLÁČEK, pasovali je na školáky a bránou z mečů děti vykročily do dalšího období poznávání a objevování – tentokrát ve školních lavicích. A pak už zahradou zněla závěrečná píseň Každá škola má svůj konec, jako měla začátek, a co skončí, to už nikdy nejde vrátit nazpátek… My však věříme, že dětem zůstane spousta krásných vzpomínek.

Alena Němcová a Monika Forbelská,
učitelky MŠ SLUNÍČKO

Olympiáda mateřských škol

Mateřská škola, Nový Bydžov, F. Palackého 1241 je školou sportovního zaměření.

Po týdenním turistickém pobytu v Krkonoších naše škola zakončila školní rok sportovním vyžitím děti na báječném sportovním areálu za sokolovnou.

Olympiády se zúčastnilo devět škol – závodících dětí bylo 100.

Každý z účastníků absolvoval běh na 100 m, překážkový a štafetový běh, skok do dálky, hod do dálky a na cíl, hod na basketbalový koš, slalomový závod na koloběžkách a šlapacích formulích. Děti povzbuzoval a bavil náš maskot zajíc Honza.

Celková atmosféra byla úžasná. Děti si zdravým způsobem a veselou náladou užily celé dopoledne, což byl i náš záměr.

Titul nejlepšího družstva na první olympiádě si odnesla naše mateřská škola.

Za snahu všechny závodící děti dostaly keramickou olympijskou medaili, kterou pro ně vyrobily učitelky naší školy a jmenovitý diplom. Každé družstvo si jako cenu za účast odneslo dva fotbalové a dva basketbalové míče.

Poděkování patří správcům sportovního areálu za pomoc při zabezpečení organizace a pánům Hešovi a Valentovi za pomoc při sčítání a vyhodnocování výsledků. Velkou pomocí nám byly děti deváté třídy ZŠ Klicperova, které se zodpovědně ujaly svých úkolů na jednotlivých stanovištích.

Olympiáda měla u dětí velký úspěch. Ty si změřily svoje síly formou zdravé soutěživosti a dobře se bavily. Jejich radost a spokojenost nás vede k tomu, že olympiáda mateřských škol se stane každoroční tradicí, kterou si naše mateřská škol bere jako svůj úkol.

Bc. Jana Omastová,
Mateřská škola ul. F. Palackého

Oslava Dne matek v Hlušicích

Naše základní škola pořádala v sobotu 7. května v kulturním domě besídku ke Dni matek.

Se svými pásmy básniček a písní vystoupily děti z mateřské školy a žáci z prvního a třetího ročníku základní školy. Ostatní třídy si připravily pohádky. Druhý ročník předvedl pohádku Popelka, čtvrtá třída hrála Červenou karkulku a pátý ročník účinkoval s pohádkou Zlatý kolovrat.

Besídka se vydařila, sál kulturního domu byl zcela zaplněn. Děti byly za své vystoupení odměněny velkým potleskem.

Martin Kohout,
žák 5. třídy ZŠ Hlušice

Novobydžovské simultánky v šachu

100. výročí organizovaného šachu a 700. výročí založení města Nového Bydžova dokázali oslavit mladí šachisté, jak jinak, než za šachovnicemi. Stovku partií odehráli nejúspěšnější novobydžovští šachisté v podobě simultánky.

Tomáš Vaněk – vítěz mistrovství Čech (19,5:0,5), Jiřina Prokopová – účastnice šachové olympiády ČR (20:0), Martin Kohout – nejúspěšnější hráč 1. ligy dorostu (16:0, 15:0), Jiří Vaněk – nadějný hráč z řad mládeže působící v soutěži dospělých (6:0) a mladičký osmiletý Vojtěch Vaníček – bronzový z mistrovství Čech (5:0). Ti všichni se střídavě utkali téměř se stovkou zájemců o šachovou hru. Zpestřením byla simultánka Tomáše a Jirky Vaňka na digitální hodiny, kde sdíleli se svými soupeři shodných 25 minut a protihráči vycítili šance na vítězství díky vyčerpání času. Zkušení profesionálové však zvládli vše na výbornou. Jediným slavným a úspěšným borcem se stal Tomáš Lejsek, kterému se díky patu podařilo vybojovat šťastnou remízu. V závěru se ti nejvytrvalejší utkali na dvaceti šachovnicích s letošní dvojnásobnou mistryní FIDE a ČR žen Marcelou Vaňkovou (20:0). Poděkování náleží ředitelství ZŠ Klicperova a ZŠ Hlušice za možnost uspořádání akce. Všechny děti si s chutí zahrály a odnesly si drobné odměny.

Konečnou tečku akcí završili hráči Jiskry Nový Bydžov v restauraci Revír simultánkou dospělých s Petrem Vaňkem – hráčem 1. šachovnice „A" družstva s ligovými zkušenostmi. Na deseti šachovnicích povolil svým soupeřům pouze dvě remízy – s Václavem Bílkem a Vladimírem Mrázkem. Zaslouženě se však blýskl Jirka Vaněk, který se stal jediným přemožitelem (výsledek 8:2).

Krásné šachové dny Novobydžovska se těšily velké popularitě jak mládeže, tak dospělých a jistě přispěly k důstojné oslavě slavných výročí. Akce byla podpořena i grantem Královéhradeckého kraje.

PaedDr. Marcela Vaňková,
šachy, ZŠ Hlušice

Královský dětský den

se uskutečnil 3. června 2005 ve sportovním areálu ZŠ Hlušice. V ranních hodinách si děti zahrály fotbálek, vybíjenou a pod širým nebem si rozdali kvalifikaci do finálové skupiny šachisté. Po úvodních hrách se děti dočkaly soutěží v podobě nejrůznějších atrakcí, jako byla chůze na chůdách, překážková dráha spojená s přelézáním pěkně vysokých štaflí a ještě k tomu s míčkem na lžičce nebo na ping-pongové pálce, hod létajícím talířem apod. Velkému úspěchu se těšila střelba ze vzduchovky. Na závěr soutěží vypukly vyřazovacím způsobem šachové finálové boje. Po napínavých partiích hraných s digitálními hodinami si zasloužené vítězství vybojoval úspěšný ligový hráč ZŠ Hlušice Martin Kohout před Petrem Tomášem a mladičkým Matoušem Pražákem. Mezi dívkami byla nejúspěšnější Jana Mochaňová, pěkně zahrála i Nikola Frýdová. Počasí se vydařilo, všechny děti si odnesly drobné ceny a jistě i pěkné zážitky ze sportovního klání.

PaedDr. Marcela Vaňková

Úspěšný start Vaňka a Vaníčka v polské Wroclawi

Téměř předprázdninový prodloužený víkend strávili mladí šachisté RMSK Cidlina Hlušice za šachovnicemi na mezinárodním turnaji ve starobylé Wroclawi. Kromě našich hráčů se turnaje zúčastnily výpravy z Německa, Běloruska, Lotyšska, mnoho polských výprav – z Varšavy, Poznaně, Legnice, a samozřejmě nejlepší domácí borci. V nejstarší kategorii se sešla opravdu kvalitní konkurence několika dvoutisícových elistů v podobě kandidátky mistra Viktorie Ni z Lotyšska, 10 hráčů s FIDE Elo, 13 s prvními výkonnostními třídami a s ostatními hráči minimálně druhé výkonnostní třídy. Přesto se hlušickému Tomáši Vaňkovi podařilo vybojovat urputnými koncovkami 4 body a umístění ve druhé desítce. V nejpočetnější střední kategorii „gargamele" se zadařilo Tomáši Krausovi z Lázní Bělohrad, který aspiroval na medaili, avšak neúspěšné závěrečné dvoukolo ho odsunulo s 5,5 body na 10. místo. Mladičký, avšak bronzový medailista z mistrovství Čech Vojta Vaníček poprvé okusil náročnější kategorii a zisk 4,5 bodu mu skýtá úspěšné perspektivy do dalších let.

Všichni Východočeši získali mnoho zkušeností na mezinárodním poli a jistě poznali, že prodrat se na špici turnaje vyžaduje nejen hodně houževnatosti ve vyrovnaných pozicích, ale i řadu teoretických znalostí. První šachovnice byly přenášeny internetem on-line a v suterénu měli možnost hráči, kteří dohráli, sledovat komentáře zkušených mistrů nad probíhajícími partiemi. Poděkování náleží obci Hlušice za podporu startu talentovaných šachistů na mezinárodním mistrovství.

PaedDr. Marcela Vaňková

MLADÍ OCHRÁNCI PŘÍRODY

Tak se jmenuje myslivecký kroužek, který před třiceti lety založil v nedalekém Měníku pan Jan Čuma a který navštěvuje i mnoho bydžovských dětí.

Každoročním vyvrcholením činnosti kroužku jsou soutěže. Ta jarní a podzimní se jmenuje POZNEJ A CHRAŇ (ten název je mi sympatický, protože jasně vypovídá o zaměření těchto akcí). V červnu každoročně probíhá ZLATÁ SRNČÍ TROFEJ. Při těchto kláních soutěžící určují srstnatou i pernatou zvěř, jak velkou, tak malou, užitkovou i škodnou, která se vyskytuje v našich luzích a hájích. Na „poznávačkách" musí bezpečně rozeznávat stromy a keře. V řadě disciplin (střelba ze vzduchovky, hod míčky do košíku, kroužky na tyče, navlékání udice na láhev…) prokazují i svou zručnost.

Děti si samy volí i svoji samosprávu. Její předsedou je M. Paško, místopředsedou M. Hartmanová a členy H. Vykouková, M. Svatoňová a D. Žilka. Samospráva demokraticky spoluutváří program činnosti.

Při všech soutěžích přikládají pravidelně ruku k dílu mimo jiné i pan Štaier, pan Věříš, pan Štoček, pan Pešta (vedoucí DDM) se svými spolupracovníky. Dík jistě patří i paní učitelce Skalické a panu řediteli Verflovi ze ZŠ Karlova či paním učitelkám Musílkové a Doležalové ze ZŠ Klicperovy, řediteli školy v Měníku panu Hradeckému a ostatním pracovníkům škol.

Velkou radost Janu Čumovi vždy udělá, když si i po letech na myslivecký kroužek vzpomenou jeho bývalí členové a přijdou pomoci například s vyhodnocováním přírodovědné soutěže, jako třeba té poslední, která se konala 9. června. Šlo o ZLATOU SRNČÍ TROFEJ, které se kromě třiceti členů kroužku zúčastnilo dalších 26 dětí. Umístění mladších žáků: 1. D. Žilka (ZŠ Hlušice), 2. B. Šejnová (ZŠ Klicperova), 3. A. Šedivý (ZŠ Karlova). Starší žáci: 1. R. Smutná (ZŠ Karlova, 2. H. Vykouková (ZŠ Klicperova), 3. M. Hartmanová (ZŠ Klicperova). Předávání cen byl přítomen i starosta Měníka pan Košťál.

Na závěr rád vyřizuji poděkování pana Čumy všem, kteří svými finančními či jinými dary přispěli ke zdárnému průběhu i příjemné atmosféře soutěže (panu Peřinovi z Rekomu, panu Šedivému, firmě Klozex, panu Ing. Andryskovi a paní Kolářové, tajemnici OMS v Hradci Králové).

Pan Jan Čuma již celé tři desítky let učí děti (a že jich za ty roky bylo!) poznávat přírodu a vede je k lásce ke všemu živému. V dnešní době je to činnost více než záslužná a já mu přeji, ať u ní ve zdraví vydrží co nejdéle!

Jan Skalický

„SVĚT JE NEJKRÁSNĚJŠÍ ZE HŘBETU KONĚ...“

O pravdivosti tohoto rčení se přesvědčovali někteří žáci základní školy v ulici F. Palackého v předposlední den uplynulého školního roku.

Poděkování za nové zážitky patří zkušené a laskavé paní Miroslavě Bártové z Občanského sdružení pro hiporehabilitaci v Bydžovské Lhotce, která se již léta zabývá nejen hiporehabilitací, ale i canisterapií. Více informací najdou případní zájemci na internetové adrese http://sweb.cz/BartovaMiroslava/osph/kontakt.htm.

Mgr. Zdena Rudolfová

ZŠ Nový Bydžov, Karla IV. a SRPŠ při ZŠ Karla IV. Vás srdečně zvou na tradiční

VELKOU PRODEJNÍ VÝSTAVU

o novobydžovské pouti 13. a 14. srpna 2005

Pokojové květiny, kaktusy, sukulenty, tiandsie, orchideje, jiřiny, begonie, růže, balkonové květiny, okrasné dřeviny, léčivé rostliny, suché květy, aranžování květin, akvarijní ryby, terarijní zvířata, brouci, akvária, terária, umělecké kovářství, lisovaný perník, ozdobný perník, paličkování, keramika, keramická bižuterie, prodej moravských vín, pohlednice N. Bydžova.

VÝSTAVA KE 130. VÝROČÍ ZALOŽENÍ ZŠ KARLA IV.

Výstava bonsají, filatelistická výstava, autosalon značek Renault, Nissan, Škoda, Dacia, Volkswagen, Fiat, Chevrolet, občerstvení - opékané prase

výstava otevřena vždy od 8.00 do 18.00 hodin

Těšíme se na Vaši návštěvu!

Základní umělecká škola, Nový Bydžov Vás srdečně zve na

VÝSTAVU VÝTVARNÉHO OBORU

ve dnech 13. a 14. srpna 2005
9.00 - 12.00 hod. a 13.00 - 16.00 hod.

V přízemí školní budovy budou vystaveny kresby, malby, grafika, prostorové práce, fotografie a keramika.

(vstupné dobrovolné)

události ve sportu

ZHODNOCENÍ FOTBALOVÉ SEZÓNY 2004/05

Pokud máme učinit hodnocení úspěšnosti právě uplynulého soutěžního ročníku, tak musíme konstatovat, že umístění týmu mužů FK Nový Bydžov i celkový bodový zisk je výrazně nad naším očekáváním i naší prognózou. Před sezónou byla vyslovena pesimistická varianta s umístěním do 8. příčky, naše očekávání se pohybovalo okolo 4–5. místa, což byla varianta optimistická. V červenci 2004 jsme při zahájení přípravy uvítali pouze 6 hráčů, kteří zbyli z divizního kádru, Tomeše, bratry Průchovy, Tauchmana, Číže a Jankaje, 12 hráčů odešlo. Tým se výrazně omladil, ke zkušeným třicátníkům Tauchmanovi, K. Průchovi, P. Průchovi a Černíkovi a k zástupci střední fotbalové generace Čížovi přibyli hráči mladí, z nichž nejstaršímu z nich, Pokornému, bylo 23 let. Kádr doplnili hráči z dorostu, navrátilci z hostování, hráči, kteří do Bydžova přišli za školou a hráči z B-týmu. V podzimních 16 utkáních jsme získali 30 bodů, nezkušenost týmu se v některých zápasech výrazně projevila (venku v Rudníku a v Nové Pace, doma s Rychnovem), ale zase jsme dokázali řadu utkání zvládnout až překvapivě dobře. Vyšlo z toho nakonec druhé místo, což nás naplnilo poměrně hřejivými pocity, protože o prioritním postavení Slavoje Předměřice v krajském přeboru nemohlo být pochyb, jejich hráčský kádr je někde kvalitativně jinde.

Před jarem jsme měli za cíl rozšířit kádr, protože se navíc rýsovala možnost poprat se o postup béčka, což v koncepci bydžovského fotbalu má svůj futurologický význam. Zimní přípravu nezahájil Hrabík, který projevil zájem o dres Milíčevse, zde zůstal pro jaro i Tesař, odtud však přišel, byť po těžkém zranění, Pavel Obermajer. Z Myštěvsi se vrátil Brett, z Prasku Vízek, po přípravě ve Velimi byl k dispozici Jarkovský, z Užhorodu přišel Martinič.

Vše se zdálo optimální, kádr se de facto rozšířil na 20 hráčů, ale tři týdny před zahájením jarní části Jarkovského zlákal Převýšov, Křovina nám oznámil pracovní povinnosti v SRN, v 2. kole se zranil vážně Pokorný, o dvě kola později Tomeš, se zraněními ke konci jara laboroval Tauchman, s pracovními povinnostmi občas Černík a velmi často Brett. Béčko nakonec na postup nemohlo dosáhnout, protože zbylý kádr nemohl zápasovou zátěž optimálně ustát. To že zlé je občas k něčemu dobré, spočívalo v tom, že se víceméně stabilizovala sestava áčka a navíc bez jakékoliv nadsázky, v kabině se vytvořila velmi dobrá parta s výbornou kompaktností zkušených i mladých hráčů. Jaro také velmi pomohlo k vzestupu výkonnosti řadě mladých, loňskému dorostenci Věchtovi, obráncům Jankajovi, Matějkovi a Šoufkovi (všichni ročník 1983) a v útoku Kuchtovi (1984). Družstvo už daleko více do sebe absorbovalo ordinovaný herní styl, zvládlo poměrně slušně specifický obranný systém, dokázalo aplikovat nacvičené standardní situace a dávalo poměrně hodně branek. V 14 jarních zápasech jsme získali 31 bodů a s 14bodovým náskokem jsme dokázali obhájit druhou příčku. Je samozřejmé, že ne ve všech zápasech byl herní projev optimální, ale my si ceníme právě toho, že i tehdy, když se nedařilo podle představ našich i hráčů, jsme dokázali bodovat. Navíc jsme bodovali i v zápasech, kdy jsme měli okleštěnou sestavu, protože jsme mohli sáhnout i do béčka, kde hráči konečně začali trénovat, takže v některých zápasech dostal šanci Váňa, Ullman, Vízek, Bradna nebo dorostenec Vaníček, což příliš historie nepamatovala. Musíme konstatovat – protože máme výrazný respekt z kvalit kádrů například Nové Paky, Trutnova, Přepych, Doudleb, Olympie Hradec Králové či Milíčevsi – že jsme s výsledkem našich svěřenců velmi spokojeni. Víme, že je to závazek pro příští sezónu, věříme, že tým zůstane pohromadě nadále, žádné přestupové bomby nechystáme, přijdou další mladí talentovaní hráči většinou z naší líhně. Obrovským vkladem je postup dorostu RMSK do české dorostenecké ligy, tam je naše další zázemí a základna a samozřejmě zázemí i základna pro další kluby našeho regionu.

Začali jsme budovat organizační strukturu Sportovního centra mládeže ve spolupráci se středními školami Nového Bydžova a mikroregionu, které by mělo navázat na skvělou práci sportovních tříd na ZŠ Klicperova Nový Bydžov, ta se projevila postupem žáků RMSK Cidlina do nejvyšší žákovské soutěže v rámci Čech. Děkujeme i našim dalším kolegům, kteří se podíleli na přípravě týmu, trenéru brankářů a vedoucímu Karlu Ryglovi, našemu asistentu Martinu Firbacherovi a vedoucí týmu Daně Pánkové. Jsme rádi, že celý realizační tým podobně jako kádr zůstane beze změn. A hluboce smekáme před činností výboru FK Nový Bydžov v čele s pány Kebortem, Hladíkem, Kořínkem a Doležalem, který vytvořil hráčům výborné zázemí, a před podporou Města Nový Bydžov, ta je skutečně na úrovni doby.

Mgr. Vladimír Blažej a Martin Novotný,
trenéři FK Nový Bydžov

Tělocvičná Jednota SOKOL v Novém Bydžově pořádá dne 27. 8. 2005 od 9.00 hod. na sportovišti SPORTRING **turnaj smíšených družstev v rekreačním volejbale.** Předpokládáme účast 10 družstev z regionu Hradecka. V areálu je zajištěno občerstvení. Přijďte povzbudit kolektivy z Novobydžovska. Symbolické vstupné na celý den je 20 Kč.

VÍTĚZSTVÍ VE SVÉ SKUPINĚ DIVIZE MD

Po podzimní části jsme se umístili na první příčce a samozřejmě toto umístění jsme chtěli udržet. Před jarní částí soutěže došlo k několika změnám v kádru: po zdravotních problémech odešel A. Klapka do domácích Kobylic, kvůli problémům s kolenem skončil J. Hochmal, na hostování do FK AS Pardubice odešel J. Hataš, který v městě perníku studuje, a do Slávie Praha odešel L. Brandejs. Naopak z nedalekého Jičína k nám na hostování přišel J. Votrubec.

S takto pozměněným kádrem jsme již 4. 1. 2005 začali přípravu na jarní část soutěže. V přípravě jsme odehráli většinu přípravných zápasů proti starším dorostům z krajské soutěže.

V prvním zápase v Čáslavi jsme se ještě udrželi na vítězné vlně z podzimu, ale v dalším zápase s největším rivalem z Liberce jsme doma prohráli 2:3. V následujícím zápase v Neratovicích jsme o vítězství přišli v nastaveném čase a i zápas v Pardubicích, kde jsme byli určitě lepším mužstvem, jsme neproměnili několik velmi dobrých příležitost, prohráli jsme brankou v posledních minutách. Po této neslavné sérii jsme se v tréninku zaměřili na zlepšení fyzické kondice, protože jsme ve všech třech posledních zápasech inkasovali na konci utkání. Hned další zápas s Letohradem, který ovšem byl z kategorie slabších, nás vrátil do pohody a ta nám opět vydržela až do zápasu v Trutnově, kde jsme prohráli po chybě V. Marečka a opětovném neproměnění několika šancí. Ovšem v dalších pěti zápasech jsme opět plně bodovali, se zlepšenými terény se zlepšilo i proměňování šancí a tím jsme se opět dostali do čela tabulky před Slovan Liberec „B".

Nejlépe hodnocenými hráči byli na jaře brankář V. Mareček, který kromě jednoho zápasu na podzim odchytal všechna utkání, a i když se někdy nevyvaroval drobné chyby, ve většině zápasů velmi podržel, obrana hrála ve stabilním složení a to se projevilo na množství obdržených branek. R. Žalman a F. Matějka střídali výborné výkony s průměrnými, velmi vysoký standard výkonů po celé jaro udržel J. Vaněk. V záloze odehrál celé jaro velmi dobře Ondřej Vaníček a jako správný kapitán opět nechyběl ani minutu. V útoku jsme střídali hned pětici hráčů podle momentální výkonnosti a rozpoložení.

Kromě výsledků, umístění a hry mě potěšila atmosféra v mužstvu i kolem něj. Na závěr bych chtěl touto cestou popřát hráčům ročníku 1988, J. Jelínkovi, G. Bendigovi, J. Votrubcovi a D. Suchochlebovi, aby se jim stejně anebo ještě lépe vedlo v kategorii staršího dorostu, O. Vaníčkovi, který odchází do Slovanu Liberec, aby se svojí pracovitostí a vůlí prosadil i v tomto týmu, a samozřejmě úplně všem, včetně realizačního týmu, aby si vychutnali zaslouženého volna a přišli odpočinutí na zahájení letní přípravy 18. 7. 2005.

Milan Hamáček a Petr Vaníček,
trenéři mladšího dorostu RMSK Cidlina

Úspěch oddílu stolního tenisu TJ Jiskra Nový Bydžov

Ve dnech 15.–16. 4. 2005 se oddíl stolního tenisu TJ Jiskra Nový Bydžov zúčastnil 12. ročníku finále celostátní soutěže o Putovní pohár Čech, Moravy a Slezska v rekreačním stolním tenisu, které se konalo v Jirkově. Letošního turnaje se celkem zúčastnilo 24 družstev mužů a žen. Ve dvou kategoriích do 40 a nad 40 let nastoupilo 60 účastníků. Turnaj se hrál systémem každý s každým. Oddíl Jiskry N. Bydžov ve složení Martin Vízek, Milan Kynčl, Vladimír Vlášek a Michal Hrubý v tomto náročném turnaji obsadil pěkné 5. místo. Titul získalo družstvo Čedoku z Hradce Králové.

Příští, již 13. ročník se uskuteční v dubnu roku 2006 za pořadatelství KPST v Hradci Králové. Hráči z okresních soutěží a neregistrovaní se mohou zúčastnit kvalifikačních kol (září–listopad 2005).

Michal Hrubý,
za oddíl stolního tenisu

TJ SOKOL NOVÝ BYDŽOV

Tak děvčata, na značky a jedem! Raz dva... Takhle zavelí naše cvičitelka Jarča Baťková každý pondělní podvečer. Před sebou má zhruba třicet žen, které mají povětšinou dospělá vnoučata. V Sokole je kategorie starších žen nejpočetnější skupinou.

TJ Sokol má v Novém Bydžově dlouholetou tradici. Naši předkové ho založili před 130 lety. Dnešní podobu získal díky nadšení nedávno zesnulých bratrů Pavelkových. Významnou měrou se nejen na zachování, ale hlavně na rozvoji tělovýchovy podílejí např. pan Šafář, paní Novotná, paní Divišová, Mauerová, Trutnovská, Šedivá, Hnátová... V roce 1976 proběhla v družebním slovenském městě Brezně spartakiáda. Naše ženy tam cvičily s kužeLi a šátky. Každoročně probíhají v místní sokolovně veřejné cvičební hodiny. Je to přehlídka všech kategorií v krátkých sestavách. Největší sokolskou událostí je bezesporu SLET. Ten poslední, třináctý, se konal v roce 2000 v Praze na Rošického stadionu. Další bude v roce příštím. Účastní se ho naše Věrná garda v počtu 12 lidí.

Žijeme v tržním světě a taková prestižní záležitost něco stojí. Proto TJ Sokol Nový Bydžov pořádá 4. 9. 2005 v areálu sokolovny sportovní odpoledne určené pro celou rodinu. Pro dětí je připravena spousta soutěží a rodiče si oživí pravidla volejbalu nebo kopané aj. Občerstvení je zajištěno, těšit se můžete i na taneční vystoupení různých skupin. Výtěžek z této akce na konci prázdnin bude určen na již zmíněný SLET 2006. Všichni jste srdečně zváni.

V současnosti, kdy ve všech pádech skloňujeme slova fitness, kalanetika, jóga, strečink, aerobik..., působí samotné slovo SOKOL až archaicky. Vybaví se nám „stará sokolovna", zažloutlé fotky, na nichž se hrdě s vypnutou hrudí a tak trochu kamenně tváří cvičenci v dobových úborech.

Dnes máme velký výběr různých sportovních pomůcek, např. body step, činky, závaží na nohy, gymnastický míč... Vzadu nezůstává ani široká nabídka oblečení (moira, lycra, různá provední, střihy atd.). Naprosto běžná je mediální prezentace jednotlivých sportovních aktivit.

Jedna věc je však společná. Chuť cvičit, hýbat se, zažívat radost z pohybu. Připomínat důležitost a prospěšnost pro náš organismus je, myslím, zcela zbytečné. Snad každý to ví, ale snad každý z nás rád hledá výmluvu, proč si raději namazat klouby zaručeně účinným přípravkem, než udělat pár cviků, protáhnout se, projít se. Je to v každém z nás a bohužel i v té nejmladší generaci.

Proto si velice vážím všech, kteří jakýmkoliv způsobem sportují, cvičí, hýbou se. V tomto směru je sokolská organizace opravdovým tělovýchovným průkopníkem hájícím heslo: Ve zdravém těle zdravý duch.

A právě ten zdravý duch je nepostradatelný hlavně v pokročilém věku. Tady se karta obrací a duševní zdraví přímo ovlivňuje naši tělesnou schránku.

Předcvičuji pro změnu každý čtvrteční podvečer již zmíněné skupině starších žen. Pro zajímavost, nejstarší člence je 86 let! Všechny mají můj obdiv. Nejenom proto, že zvládnou celou hodinovou cvičební sestavu, ale hlavně pro samotný fakt, že přijdou a to za jakéhokoliv počasí. Jim se vyplatí opustit teplíčko svých domovů a jdou si zacvičit. Při hudbě countryové, taneční ale i relaxační. Cvičí s míčky, se šátky, s tyčemi, na židlích, na karimatkách vleže.

Když jsem mluvila o vlivu duševna na naši tělesnou schránku, tak s nimi pokaždé zažívám učebnicový příklad, že to opravdu funguje. Ony mají radost ze vzájemné přítomnosti, při cvičení jim nechybí humor, ochotně přistoupí na různé nápady...

Ač jsou dřívějšího data narození, tak díky těmto faktorům jsou v mých očích mladé.

Věra Kubelková

100 LET BYDŽOVSKÉHO SPORTU

Držíte v rukou už 15., trochu jubilejní část úryvkovitých pohledů do minulosti bydžovského sportovního života.V úvodu se letmo ohlédněme po dalších zajímavých meznících historie, které nelze z rámcového pohledu upřesňovat. Zatím, co tenis měl v roce 1919 jen jeden dvorec, od jara 1921 již měl šest dvorců a ještě oplocení! Roku 1921 hostili fotbalisté DFC Rapid Liberec (3:0) jeden z nejlepších německých klubů v republice. Byl to vlastně první mezinárodní zápas NB! Odbor skautů byl v SK NB ustaven již v únoru 1921! Snahu pěstovat sport měl ve 20. letech i SK Čechie i SK Meteor (šlo o kombinaci atletiky, házené, gymnastiky, kopané a plavání)! Turisté začali u nás r. 1921 (v Krkonoších již byly v provozu čtyři hostinské boudy)! Obec Sloupno roku1923 slavila již 30 let trvání hasičského sboru (jen ženský odbor měl 22 činné členky). Starostou hasičské župy byl bydžovský divadelník František Kabelák st.! Koncem r. 1924 byla založena Selská jízda na Bydž.! V únoru 1925 vznikla pobočka České ovocnářské společnosti v NB, jejíž členové se výrazně podíleli na práci Okrašlovacího spolku (činném již od roku 1880) ve městě i okolních obcích! Už od r. 1925 byly vydávány bydžovské písničky jako Bydžovečku Bydžove, Metličanský kostelíček, Na Humburských lukách, Na starém židovském hřbitově, Křičovský kopeček, Soumrak, Lavička u hřbitova, V Bydžově je nejlíp a jak se další jmenovaly. Škoda, čekal jsem, že je vzkřísí alespoň oslavy 700 let města. Bohužel, móda si žádá jiné (i když často kultura a tradice pláčí)! 31. 7. 1927 byl položen základní kámen se skřínkou s prstí ze Zborova pro výstavbu sokolovny (za 18 měsíců byla slavnostně otevřena)!!! Městské kino Sokol bylo otevřeno poč. 1922 (po slavnostním koncertu sokolů promítán první film Za svobodu národů, až do r. 1931 němý)! Ve stejném roce vznikl Sportovní rybářský klub a pro sportovce historické bylo schválení stavby kanálu od hřiště kopané (odvodnění tenisového areálu i kopané)! O první ukázce boxu v NB jsem psal, ze stejné doby jsou až nechutné tahanice fotbalových klubů Meteoru, Čechie i SK (přínosem byly jejich aktivity divadelní a zábavné)! Jaroslav Žofka se r. 1923 stal mistrem Velkopolska v tenisu. Vzniká Klub fotografů-amatérů! Je otevřen nový sál v restauraci U Anděla! Klub invalidů znovuobnovil lesní restauraci Venturka (otevřeno denně po celý rok)! V květnu 1925 se běží 2. východočeský maraton Nový Bydžov – Hradec Králové! V létě SK Sloupno uspořádal velký sportovní den s turnajem v kopané, pánskou házenou, závodem cyklistů a přespolním během! 10. 7. 1926 president Masaryk při cestě severovýchodními Čechami vlakem se zastavil na slavnostně vyzdobeném nádraží v NB! Humoristický spisovatel, bydžovský rodák, Alois Gallat má pamětní desku od léta 1927 na nájem. domě v uličce proti Městskému úřadu! Konečně, po letech, se jedná o projektu regulace Cidliny! V 1928, samotné Čs. ústředí cyklistů Praha jedná v NB o znovuoživení klubu (Český klub velocipedistů byl v NB oficiálně registrovaný a činný již od r. 1891 celá léta)! Při 26. merendě v r. 1928 uspořádalo SSN (sdružení studentů Novobydžovska) sportovní den. Zápolilo se v odbíjené, gymnastice, házené a štafetě městem. Legionáři Václavu Bradnovi byla v Křičově slavnostně odhalena pamětní deska (Česká legionářská obec zorganizovala z NB velký průvod)! 14. 11. 1928 byla v Tyršově ulici otevřena mateřská škola (nyní ředitelství SOS a SOU)! Lyžařské závody r.1929 měly trať podél Cidliny na Sloupno, lukami na Metličany! V březnu 1929 v NB ustavena Liga čs. motoristů! Na Venturce hráváno divadlo v přírodě! Schází se komise Podkrkonošského poháru v kopané (autorem trenér Černý, pohár dává město)! Další letecký den v NB! Zatrubňuje se Švarcava (od nádraží ke Kleinovu mlýnu). Zájezd na 1. Zlatou přilbu Československa v září 1929 (dostih. závodiště)! Okresní zahradník Jan Vondrák nástupcem zemřelého Em. Doležala (až do konce Bydžovského okresu v r. 1960, vedoucím okres. ovocnář. školek do 1968)! Vzniká Severovýchodočeská župa tenisová se sídlem v NB a zahrnuje Bělohrad, Č. Skalici, Dvůr Král., Chlumec, Jičín, Josefov, Lomnic i, N. Paku, Jilemnici, Náchod, NB, St. Paku, Městec Král. a Poděbrady (první předs. JUDr Drašner Jan z NB)! Říjnem 1929 zahájil ABC boxer. tréninky 35 členů v tělocvičně chlapecké školy každé úterý a pátek od 19 do 21 hod. (dochvilnost nutná z důvodu rozdělení dle vah a schopností)! Gymnasiální kaple je, konečně, přeměněna na šatnu a kabinety! Vítěz Olympijských her 1928 v Amsterodamu v jezdectví štáb. kap. Frant. Ventura je synem bydž. škol. inspektora J. Ventury (Frant. zemřel r. 1969 ve věku 74 let)! Zkouška požární sirény byla v NB prováděna již od května 1929 každého prvního dne v měsíci v poledne! Pravidelné měsíční schůzky Bydžováků v Praze konají se vždy první pátek v plzeňské restauraci U Teissigů ve Spálené ulici od 18.30 hod! Třicátým rokem celé město přechází na střídavý el. proud! Nová říční koupadla budou na podzim rozšířena o 18 metrů!

R. 1930 ukončeme listování zajímavostmi dvacátých let. Několikrát jsem vybočil ze sportovní tematiky, ale bylo mi líto nepodělit se!

Následuje vzpomínka na úspěšné oslavy a těmi rozhodně 30 let kopané v NB bylo (ve dnech 12. - 15. srpna 1933)! V úvodu se sice spikly živly, když rohovnický večer na hřišti kopané rozehnal prudký déšť, ale čilí organizátoři okamžitě ring přenesli do sokolovny a akce se sotva půlhodinovým zdržením pokračovala, ale o tom vlastně víte. Pouťové dopoledne začal koncert Fišerovy hudby na náměstí. V 9 hod. odstartovala štafeta městem se startem a cílem uprostřed náměstí. Za účasti šesti družstev byla v cíli první osma AFK Chlumce před Sokolem NB a SK Skřivany. V 10 hod. ze stejného místa vyrazilo 23 běžců na 10 km silničního běhu (směr St. Bydžov – St. Skřeněř – les Bořek – město). Nejrychlejší byl atlet Stráže bezpečnosti Praha v čase 38:01 min. před Vojtěchem z SK Hořice a Nožířem z AFK Chlumec. Oba závody sledovalo množství diváků. V 11 hod. se konala slavnostní valná hromada ve velké zasedací síni radnice. Zahájil ji čestný předseda klubu Václav Kudrnáč uvítáním hostů a vzpomínkou na zemřelé členy. Jménem města a SK pozdravil shromáždění Alois Janata (tiskař). Krátce se dotkl začátku kopané a vyzdvihl zejména přítomné zakladatele: Cyrila Seidla (prokuristu), Aloise Šetelu (vrch. pokladníka), ing Ctirada Malého (1. trenéra klubu), ing V. Černého a prof. Zdeňka Tomáše (prof. gymnasia). Poté klubu pogratuloval starosta Sokola dr. Formánek, delegát SK Smíchova, prof.Musil za odbočku soudců, Jos. Černý (instalatérství), předs. ABC, vrchní inspektor Betlach za AFK Chlumec, náčelník Denisovy župy prof. Tomáš, předseda Vacek za fotbal. župu, předseda dorostenské komise župy Koťátko a předseda SSN Macek. Jménem výboru oslav přednesl pak odborný učitel Ladislav Lysa historii klubu a pozdravné přípisy. Přiběhla dvacetičlenná štafeta AFK Chlumec se svou zdravicí, což velmi uznale kvitovalo celé shromáždění. Následoval společný oběd s hosty v sále sokolovny. V početném průvodu od cihelny přišli po 14 hod. jak představitelé města, různé korporace, skřivanští fotbalisté s vlastní hudbou, četní hosté, tak množství obecenstva na hřiště, kde po kratičkém úvodu a hymně nastoupili nejstarší staří páni proti posíleným Old Boys SK Smíchov v sestavě: PhMg. Černoch, Flejšar, Frýda, PhMg. Karhan, Schuster, Fiala, prof. Tomáš, Janata Al., Modřický Jan, Zahradník K., Němec (střídali: Doležal, Mádl Ant., Pour a Štemberk).

Věkově skutečně daleko starší naši prohráli 0:3. Diváci pochválili jejich srdnatý boj a smysl pro hru. V hlavním zápase se utkal Jubilejní tým AFK s SK Smíchov, který po krásné hře vyhrál těsně 4:3. Večer pouťová veselice v sokolovně. O posvícení pěvecký sbor Lubor-Ludiše uctil památku zemřelých na hřbitově. Odpoledne se utkala mužstva bývalých hráčů NB (domácí proti zbytku světa) a po slavnostním nástupu a představování znovu Jubilejní tým proti SK Slavia Praha (mistr profesionální ligy). Obrovské množství diváků z blízka i z dáli sledovalo koncert Slavie a výsledek 1:9. Dravý Puč, technicky dokonalý Čapek, skvěle hru dirigující Šimperský, Joska, Heřmánek a Plánička, miláček evropského fotbalového světa i ostatní předvedli hru, jaká v NB ještě nebyla viděna, a jistě kopané získala mnoho nových příznivců. Večer opět zábava v sokolovně. Úterní odpoledne ještě věnováno zápasům: házená mužů, kopaná dorostu a vystoupení Zájezdové XI. Na úplné zakončení ještě přátelský večírek v klubové restauraci U Begerů. Jistě uznáte, že oslavy fotbalových třicetin byly moc pěkné!

I plavání v NB úspěšně zapouštělo kořínky, o čemž svědčí sokolské závody Denisovy župy, které se konaly už pár dní po otevření koupadel v červenci 1930. Z výsledků, kvůli jménům známých sportovců, alespoň přehledně. l00 m prsa muži: Fr. Vacek NB, Fr. Machek Smidary, Fr. Dejl NB. Dorost 50 m prsa: E. Dobrovský Smidary, V. Kruliac Městec Král., J. Šmidrkal NB. l00 m volný způsob: Fr. Havelka Lužec, Mir. Kudrnáč, Fr. Vacek a Fr. Beneš všichni NB. Dorostenky 50 m: M. Schmidtová, J. Petráčková, J. Štégrová všechny NB. Dorost 50 m volným způsobem: Fr. Říha a J. Veselý Chlumec,V. Hátle NB. Žáci 25 m: Ježek Old., Kouba A., Machek všichni NB. Žákyně 25 m: Rychterová, Henclová, Koštáková. Závod hostů na 50 m: Old. Kutifel NB, Karel Zajíc ABC NB. Závody měly čilý průběh a byly sledovány početným diváctvem.

Taková pochvala zvlášť potěší! Při zápase Sparta – Ambrosiana Milán byl nejúspěšnějším hráčem českého mužstva fotbalistů podle úsudku všech novinářů Bydžovák Franta Kloz. „Bylo opravdu radost se dívat na milého krajana, s jakou statečností se bil za barvy svého týmu, jak dřel, vracel se, jak byl poho-

tový a odvážný. Je skvělým příkladem všem ostatním hráčům z profese," hlásil redaktor Jos. Laufer z Milána. A my, Bydžováci, blahopřejeme a přejeme další úspěchy. Dmeme se pýchou a vděčně děkujeme za rozhlasový pozdrav z ciziny (ze zápasu Středoevropského poháru; červenec 1933).

Poslední kapitolkou dnešního vzpomínání je hokej. Že se v NB hrával už před 1. světovou válkou, víme. Ale pojem kanadský hokej znamená hokej s pukem (do té doby s míčkem = bandy hokej) a ten přišel do Evropy až ve dvacátých letech. V minulé 14. části jsme obdivovali krasobruslaře na stříkaném ledě tenis. kurtů. Nejdřív však nadšenci museli vytvořit skupinu, lední odbor, při SK (r. 1933). Prvním předsedou byl ing. B. Bydžovský (ředitel Spořitelny), jednatelem L. Turnovský, pokladníkem K. Vacek a kapitánem mužstva obětavý Jar. Šteger (dosud žijící devadesátník, kterého tímto moc moc zdravíme)! Zájem o hokej byl i z okolí velmi živý. Mužstvo sestávalo z mladých zapálených hráčů a během první zimy 1933-34 sehrálo celkem 10 zápasů, z nichž prohrálo jen 3×, s celkovým aktivním skóre 43:23. Hrálo se ale „trochu" jinak než dnes! Celé mužstvo tvořilo jen 8-9 hráčů včetně brankáře a navíc se běžně hrály dvojzápasy (neděle v l0 hod. a odpoledne v 15 hod.), první zimu jen za přírodního světla! Nejvíc gólů nastříleli Jan Mešejda a Emil Bradna. Za nejcennější výsledky byla považována vítězství nad Spartou Poděbrady 4:2 a 3:2, nad Spartou Kopidlno 4:2 a 6:0 nad T. C. Grey-Grizzly Hořice (vůbec prvním soupeřem). Potěšující byl i příjem za bruslení a diváky, takže led na tenise se pevně uchytil a byl po léta velkým přínosem zimního sportování, a nejen v minulém období!

Škoda, že nemohu publikovat mnohé fotografie, které přímo souvisí a zpestřily by Vaši četbu v jednotlivých dílech. Mám je okopírované na čitelnou výstavní velikost, tj. formát A4 z dobových fotografií. Při celkovém počtu hodně přes tisíc kusů však již nevím, kdo mi dobový originál zapůjčil! V silách redakce Zpravodaje ale není velký obrázek digitálně vrátit na čitelnou velikost pohlednice (právě nyní přicházíte o snímek hokejistů 1934 s p Štegrem, Mešejdou, Bradnou, Kastlem...)!

V příštím Zpravodaji Vám další pohledy do dějin sportu v našem městě připraví

Josef Paleček,
středošk. učitel v. v.

Jubilejní tým 1933. Odzadu zleva: V. Vanc, Boh. Pour, Mirek Antoš, Karel Drábek, Kamil Pavelka a Bedřich Blažek. Sedí: Jan Holub, Jarka Huňáček, Jar. Macura, Emil Blažek a K. Rendl.

hlasy občanů

JAK SE ŽIJE V NOVÉM BYDŽOVĚ

O událostech tragických, smutných a o činech nezákonných se dočítáme v „Černé kronice". To přenechám jiným. Řekl bych, že píši do „Kroniky bezohlednosti". V ní se dočteme, že se zapomíná, že my lidé žijeme ve společenství a že máme – vlastně musíme – brát ohledy na ostatní. Že to platí o institucích v první řadě, je bez diskuzí. Ty totiž ovlivňují nás všechny.

A co mne přimělo napsat tyto řádky?

Byl to den 6. července, středa, 6 hodin 35 minut. Tedy časné ráno a státní svátek.

Ve středu mají Technické služby naplánováno vyprazdňování popelnic v ulici Marka Bydžovského v Novém Bydžově. Každou středu již po sedmé hodině se pustí popeláři do těch 21 (!) popelnic, s hlučností jim vlastní, které jsou nedaleko mých oken. Nic příjemného!

Proto jsem byl osobně požádat pana ředitele Technických služeb o posunutí popelnicového koncertu. Z nějakého důvodu to prý nejde.

A co bylo na onen státní svátek? To si ti popeláři přivstali a v již výše uvedený čas začali svoji záslužnou práci. To, že právě byl státní svátek, asi TS nezaznamenaly. Ovšem já a jistě i mnozí občané jsme přítomnost TS zaznamenali. Nedalo mně to. Listuji v kalendáři. 28. září, státní svátek a opět středa...

Že respektování státního svátku se nebere v Novém Bydžově nikterak vážně, jsme pak ještě zjistili o pár hodin později. Přesně ve 12.00 byla zkoušena siréna. K naší velké spokojenosti jsme tedy zjistili, že funguje. Důvod, proč právě její hlas nás pozdravil ve státní svátek, ví jen ten, kdo to nařídil. Třeba nám to prozradí. A že vlastně ve 12.00 je čas na polední zvony, se v Novém Bydžově už ani asi neví.

Ještě něco k Technickým službám. Chodím tam již měsíce žadonit o odpadkové koše do parku u Sv. Trojice. To byste nevěřili, jaký je to problém – v Novém Bydžově. Dodnes chybí. Jestli je to otázka peněz, mám jednu radu. Nenechat pracovat popeláře o svátcích. Že pracovali bez příplatku? Tomu nevěřím *(náhoda tomu chtěla, že zmiňované koše byly instalovány 27. 7. 2005 - tedy v době přípravy NZ - poznámka redakce).*

Je toho daleko více, co lze Novému Bydžovu vytýkat. Uvedu jen ještě jedno, co snad už každý zaregistroval. Pošta. Co je to za služby, které si udělají dvě hodiny polední přestávku?! Právě v tuto dobu má na poštu hodně lidí namířeno. Řeší radnice tento problém? Když pozoruji řešení ostatních problémů, umím si už odpovědět.

Tyto mé řádky by měly zacloumat s těmi, co mají v Novém Bydžově něco na starosti, co se mají starat o správný chod města, co se starají o občany. Neočekávám a nechci slova na mé řádky, ale činy.

Chtěl bych také vyzvat vás, občany místní i vzdálené, napište, co se Vám nelíbí v Novém Bydžově, Vaše náměty na zlepšení. Vždyť jsou zde dobře placeni lidé, jejichž povinností je spokojenost občanů.

Já sám mám v zásobě ještě další témata. Ale ta až zase příště.

Ing. Peter Konečný

NOVOBYDŽOVSKÝ ZPRAVODAJ vydává Městský úřad Nový Bydžov jednou za dva měsíce. **Odpovědný redaktor:** Jan Skalický (tel. 732 701 775). **Inzerce:** Jakub Strnka, DiS. (tel. 495 703 982). **Grafická úprava:** Jakub Strnka, DiS. **Jazyková úprava:** Mgr. Helena Müllerová. **Adresa redakce:** Novobydžovský zpravodaj, Městský úřad, Masarykovo náměstí 1, 504 01 Nový Bydžov (tel. 495 703 911). **Tisk:** V.&A. Janata, s. r. o., Nový Bydžov (tel./fax 495 493 036). Náklad 1200 výtisků, cena čísla **15 Kč**, cena předplatného pro rok 2005 **180 Kč** včetně poštovného. Diskety či fotografie doručené redakci si mohou přispěvatelé vyzvednout v podatelně MěÚ. Příspěvky doručené po uzávěrce budou zveřejněny v následujícím čísle. Příspěvky jsou přijímány **výhradně v elektronické podobě** na e-mailové adrese **zpravodaj@novybydzov.cz** nebo na podatelně MěÚ. **Uzávěrka příštího čísla: 20. 9. 2005**.

STAVOTERM *Martin Škvrna* www.skvrna.wz.cz

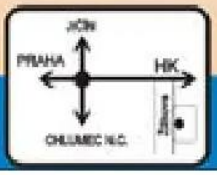

Kuchyňské studio

grafické návrhy ZDARMA!

LEVNÉ SESTAVY

Žižkova 623, 504 01 Nový Bydžov, tel.: 495 491 061, fax: 495 493 741

STAVOTERM *Martin Škvrna* www.skvrna.wz.cz

I NA SPLÁTKY!!!

ZDRAVOTNÍ MATRACE

POLOHOVACÍ ROŠTY

Žižkova 623, 504 01 Nový Bydžov, tel.: 495 491 061, fax: 495 493 741